

# Délibáb



RÁDIÓMŰSOR  
AUGUSZTUS 21-TŐL 21-IG

*Kelemen Éva*

(Inkey Éva.)



Szelezky és Cserépy  
László a legújabb  
szereplővel



Orosz Barna, Keresesné  
Cserépy és Hegyi operatőr  
felvétel közben



Cserépy és a szereplők indulnak a felvételhez

# AZ ELSŐ

Egy dunamenti kisközségben Cserépy Lászlók most forgatják „Az első” filmfelvételeit. A szereplők, Szelezky Zoltával és Páger Antallal az élen, reggeltől estig kint éltek Isten szobáca alatt és lelkes munkával egybekötött szerepükre. A kis kelmessel és a felvételek alatt a hasznosat a kellemessel is. A Duna hús víze, a pihenés együttal nyaralt is. A lendülettel álltak éleszemű táj felüldítette valamennyiüket s így a valamennyien Hegyi Barnabás felvételgépének éles szemű lenesége elé. A felvételeknél természetesen ott volt Keresesné Kiss Márton, a szerző is, aki boldogan figyelte a munkát, melynek során darabjából film lesz. „Az első” nemsokára a küzdelem téma darab vagy film formájában köti-e le jobban érdeklődését.



Rajczy  
— család  
nak készül  
(Inkey felv.)

# Délibáb

Művészeti, irodalmi,  
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

\*

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944  
augusztus 19.

34. szám

\*

## Új utakon a magyar filmművészet

Beszélgetés Nagy Sándorral a Hunnia Filmgyár vezérigazgatójával és a Filmeenzura helyettes elnökével a magyar filmgyártás gazdasági, művészeti és technikai problémáiról

A magyar filmgyártás Mester Miklós filmkormánybiztosi kinevezésével végre teljes egészében a kultuszminisztérium irányítása alá került. Antal István kultuszminiszter közel egy évtizedes törekvései, amelyek a magyar filmművészet megújítását célozták, a kormánybiztos kinevezése után közvetlen megvalósulás előtt állnak. A miniszter a korábbi kormánybiztoson és Balogh László miniszteri tanácsoson keresztül, aki évekig hivatalos irányítója volt a magyar filmügyeknek és európai viszonylatban elismert tekintély a filmművészet minden vonalán, a cenzurabizottság és az adminisztratív ügyek átszervezése után remek ütemben kezdte meg a tervek megvalósítását. Az egész szakma meglepedésére a filmügyek gyakorlati vezetése az átszervezés folyamán olyan ember kezébe került, aki nemcsak vitathatatlan jószándékkal, hanem több évtizedes szakmai gyakorlattal vette kezébe a Hunnia Filmgyár irányítását. Ez a vezetőember dr. Nagy Sándor, aki a filmgyár vezérigazgatói minőségében és a cenzurabizottság helyettes elnöki tisztségében az új magyar filmművészet irányítója lett, szinte gyerekkéjjel 1914-ben kezdte el filmes pályafutását édesapja „moziijában”. Zalaszentgróton, mint mozigépész. Egyetemi tanulmányai és a filmosztályfőnökkel elősegített külföldi tanulmányútjai után 1926-ban a Rádium-filmszínház titkára, később igazgatója, majd a Metro-filmvállalat vezetője lett, míg végül Gömbös Gyula és Antal István kívánságára 1935-ben lényegesen kedvezőtlenebb anyagi dotációval a Hunnia-filmgyárhoz kerül igazgatói ranggal, hogy a fiatal keresztény filmesgárda nevelését irányítsa. Művészeti, technikai és gazdasági vonalon a tehetséges fiatal, keresztény filmek egész sorát nevelte fel azóta s aki ismeri agilis, határozott egyéniségét, nyugodt lélekkel állapíthatja meg, hogy a magyar filmgyártás egyik legfontosabb irányító pozíciójára személtében a legmegfelelőbb embert találták az illetékes kormánytényezők. Most, amikor szemben ülünk Nagy Sándorral a Hunnia-filmgyár vezérigazgatói szobájában és beszélgetünk a magyar filmgyártás küzdelmes éveiről, nem az interjúoló újságíró szemével nézzük őt, hanem úgy, ahogy akkor láttuk, amikor néhány fiatalember támogatásával, segítségével megindította a magyar filmgyártás átalakulását. Minden mondatán érezzük a magyar filmművészet iránti rajongást s az igazi szakember biztos ítéletét, habozás nélküli döntőkészségét. Nyilatkozata annál döntőbb jelentőségű, mert nemcsak mint a filmgyár vezérigazgatója, hanem mint az államtitkár-kormánybiztos mellé rendelt szakértő beszél a megvalósítás előtt álló tervekről.

— Anyagi, művészeti és technikai feladatok várnak megoldásra a magyar filmgyártásban, illetve filmművészetben — kezdi nyilatkozatát Nagy Sándor. — Szükségem van arra, hogy mondjam ezt a sorrendet, mert véleményem szerint minden művészetnek az anyagi megállapottság a léte alapja. Örömmel mondhatom, hogy miniszterünk és kormánybiztosunk egyaránt ezt az elvet vallja s így semmi akadályja nincs an-



nak, hogy a Hunnia-filmgyár megingathatatlan anyagi lehetőségekkel szolgálhatja a magyar szó és a magyar művészet propagálását a meglévő filmgyártáson keresztül. Ez az anyagi alap azért fontos, hogy a filmgyártók csak a gyár készíadását ízsessék s ezáltal lényegesen megkönnyíthessük az anyagi kövelelményeket. Az anyagi lehetőségek emelését biztosítaná a filmgyár bemutató filmszínháza is, amely nemcsak a gyártó érdekeit szolgálta álltal, hogy magasabb kölcsöndíjat tudna fizetni arra érdemes filmek után anélkül, hogy a többi mozi műsorpolitikáját veszélyeztetné, hanem emellett az újszerű és a közönségnek esetleg szokatlan filmek bemutatásával is emelné a filmgyártás nívóját. Kész tervekkel rendelkezik a kormánybiztosság a filmhelyéarak emelése ügyében is. Általános elv, hogy heheletlen 30—40 filléres helyéarakkal tovább dolgozni s méltányosnak látszik, hogy egy szakmunkás létórai munkabérét vegyük alapul a kétórás szórakozás ellenében.

Végleges elhatározásunk, hogy letörjük a sztárfizetéseket. A magyar film nem bírja el a 40,000 pengős csillagászati sztárfizetéseket s mivel kb. 20 nap alatt készül egy film, napi 1000 pengő számúba, 20,000 pengő lenne a maximális sztárfizetés.

— Művészeti téren milyen változásokat várhatunk?

— Bizony ezen a vonalon is rengeleg lennivaló van. A filmművészet technikai megkölttségei fokozott elmélyülést kívánnak a magyar film művészi munkatársaitól. Ezért például máris rendelkezésükre bocsájtottunk gyártóinknak próbatermeket, hogy a filmek minden egyes jelenetét a legaprólékosabban kidolgozhassák. Így azután valóban „készen” kerülhet forgalásra minden film.

— Amint ezt már Mester államtitkár úr nyilatkozatában kifejtette, megszűnik az a rengeleg bonyodalmat okozó visszás helyzet, hogy egyik fórum engedélyez valamit, a másik pedig betiltja. Elfojgolatlan, kiténő lektorok bírálják felül a forgatókönyveket, s az engedélyezés után végigkísérik a filmet egészen a cenzuráig. Hilem és meggyőződésem, hogy az igazi magyar film csak ilyen irányítás mellett teljesítheti feladatát, ami abban rejlik, hogy ne „kiszolgálja” a közönséget, hanem titokban, észrevétlenül, a szórakoztatás kifogástalan külsőségei mellett neveljen is. Az új cenzurabiztosság különleges feladatai közé tartozik éppen ezért pl. a vidéken bemutatásra kerülő keskenyfilmek lelkiismeretes cenzurázása. Szinte saluról salura külön bíráljuk el a filmeket, nehogy az egyes játékfilmek bemutatása az elképzelt szórakoztatva-nevelés helyett romboljon. A falusi élet szociális viszonyai és kulturális színvonala az irányadó minden esetben ezen a téren. Ezért nem összejérhetetlen, hogy mint a Hunnia vezérigazgatója, a cenzurabiztosság helyettes elnöke is vagyok, hiszen csak így képzelhető el, hogy a cenzura szempontjait gyakorlatba is átvihessem a gyártáson keresztül. De ezért szorgalmazzuk azt is, hogy írók készítsék a forgatókönyveket, hogy a film technikai részének ismerelével hiánytalanul valósíthassák meg elgondolásukat a film minden más művésznél nagyobb hatású kifejezésén keresztül. Ezért kérjük a magyar írókat, tanulják meg a film nyelvét, hogy a film palotáktól a konyhóig elérő művészetével az igazi magyar kultúrát és művészetet szolgálják.

— A magyar közvélemény érdeklődéssel várja a filmszakképzés megvalósítását. Milyen változás következik ezen a téren?

— Teljesen átszerveztük például a mozgóképszínházvezetők képzését. Minden filmszínházvezető egy-egy „kis nemzetiszínházi igazgató”, aki a műsorpolitikájával teljesen irányíthatja közönsége gondolkodásmodját, illó tehát, hogy komoly képzeltséggel végezze munkáját. Ugyanez a helyzet a film művészeti és technikai munkaerőnk képzése vonalán is. Az ósszel megnyíló filmakadémia nézetem szerint véglegesen megoldja az elméletileg és gyakorlatilag egyaránt kifogástalanul képzett szakmai utánpótlás égető kérdéseit.

— A gazdasági és művészeti problémák után milyen technikai fejlődést várhatunk filmgyártásunkban?

— Ezekről a dolgokról csak általánosságban szólhatok. A rendelkezésre álló eszközök igénybevételel igyekszünk elérni a nagy európai filmgyártó államok színvonalát, sőt, amennyire lehetséges, jellegzetesen magyar tehésségek kifejlesztésével túl is haladni az eddig elért eredményeket. Ezt a célt kívánjuk szolgáltni a Hunniában felállított kísérleti laboratóriummal is, hogy technikai szakembereink mindenben lépést tarthassanak a filmtechnika fejlődésével.

— Miben foglalhatná össze elképzeléseit és terveit?

— Tulajdonképpen egy mondattal is felelhetek a kérdésre: mint a Hunnia vezérigazgatója s mint a cenzurabiztosság helyettes elnöke szeretnék minden lehétégemmel odahatni, hogy műfajra való tekintet nélkül, igazán magyar és igazán művészi filmek kerüljenek a magyar közönség elé. Gyerek voltam, amikor „beleszereltem” a filmszakmába s most küzdelmes évlzedekek után ószülő fejjel szeretném megvalósítani azokat a terveimet, amelyek véleményem szerint a magyar film jobbúlását, tökéletesedését szolgálják. Tudom, hogy rengeleg probléma megoldása előtt állok, de minden erőmmel azon leszek, hogy valóra váltsam azokat az elgondolásokat, amelyek szerint Antal István kultuszminiszterünk szellemében és Mester Miklós államtitkár-kormánybiztosságunk irányításával a magyar film problémái a nagyközönség és a filmszakma megelégedésére megoldódnak — fejezte be nyilatkozatát Nagy Sándor dr.

Amikor örömmel és megnyugvással üdvözöljük Nagy Sándort, mint a Hunnia-filmgyár vezérigazgatóját a cenzurabiztosság helyettes elnökét, biztosra vesszük, hogy a legnagyobb filmgyár ügye jó kezébe került. Nagy Sándor egyénisége, szinte tévedhetetlen szakmai éleslátása és közismert szervezőereje biztosíték arra, hogy tervei nem maradnak elképzelések, hanem a lehető legrövidebb idő alatt megvalósulnak. A magyar filmművészet új útja megnyílt s most már alkotóin és a magyar közönségén múlik, hogy ne csak külsőségeiben, hanem lényegében, összetevőiben, művészeti és gazdasági vonatkozásaiban is megújodjék,

**DALOKY JÁNOS**

## BESZÉLGETÉS

# KISS MANYIVAL,

aki véletlenül megszökött...

A beszélgetés Kiss Manyi szempontjából eléggé kényelmetlen körülmények között zajlott le, de mint az alábbiakból kiténik, igazán nem a mi hibánkból. Ugyanis amikor meglátogattuk, egy rajzolóművésznék ült éppen modellet. Szemeit mereven egy pontra szegezve, mozdulatlanul helyezkedett el abban a pózban, amit a művész kijelölt a számára. Közben anélkül, hogy egy arcizma megrándult volna, panaszkodik Manyika:

— *Jaj, nem bírom már az ülést. Az egyik szememen már nem látok, mert a löpába kell nézmem. Szétrobbanok az idegességtől...*

De azért anyagi türelemmel szenved tovább.

Helyet foglalunk vele szemben, úgyhogy éppen reánk kelljen néznie és kérdéseinkkel növeljük a torturát. Kiss Manyi elmondja, hogy a nyár elején Marosvásárhelyen volt, ahol a nővére ecetgyárát vezette, mert a nővérének kisbabája született. Manyika egész nap árult és számolt. Pedig nem szeret számolni... Marosvásárhelyről hazajutott édesanyjához Zágombá, ahonnan párheti nyaralás után feljött Pestre.

— A munka mellett hogyan nyaralt? — érdeklődünk.

— *Rengegelet sétáltam — számol be Kiss Manyi, — párszor fürödtem is, bár olyan hideg volt, hogy löbbször be kellett fűteni. Sok száncócat eltem, keserűgombát, rókagombát és fekete eseresznyét lettem el, amiótól úgy megfeketődtek az ujjaim, hogy vörösrre kellett festenem a körömömet. Így lettem démon.*

— Ha már itt tartunk: miért lett szöke?

— *Véletlenül. Kis esatást akartam elkövetni. Szerettem volna, ha úgy fest a hajam, mintha a nap kicsit kiszívalta volna. Egyik*



Egy kis betőzés



Zágoni emlékkép

barátnóm ajánlott egy keveréket, amiben megmostam a fejemet és teljesen megszököltem...

— Csak magánember volt a nyáron? — kérdezzük.

— *Dehogyn, löbbször felléptem. Egyszer Kézdivásárhelyi egy katonassten, azután Tüsnódfürdőn a Főiskolás Munkaszolgálatosok Tábori Színházánál, nemrég Eisemann Mihály felkérésére Gárdonyban a Pécsi Öregdiákokkal... Legközelebb a Balatonra megyek fellépni. Siófokra, azonkívül Lajosmizsére, egy kívánsághangversenyre... Itt én kezdődnek a Vigaszínházban a próbák. A darabot még nem ismerem, de a zenéje nagyon édes!*

Amint Kiss Manyi közvetlenül, szinte iskolásan beszámol a programjáról, arra gondolunk, hiába lett véletlenül platinaszöke, hiába festette vörösrre a körmét, — mégiscsak bájos egyéniség marad!

Manyi és a keresztfia

## Szegediek

### Hódmezővásárhelyt



Ladányi Ferenc, „Az első” és a „Boleró” egyik szereplője

dezője) alakította az asztalos szerepét, *Bakos Gyula* pedig, aki a vidék egyik legkiválóbb jellemszínésze, *Sánta Balogh* figuráját keltette életre. Mindketlen főreszesei voltak a bemutató útútó sikerének. Az epizódszerepekben *vitéz Márton Sándor*, *Mihocsa*



Petur Ilka is mindkét darabban játszott

A szegedi társulat augusztus 5-én kezdte meg Hódmezővásárhelyt előadását. Megnyitó előadása a pesti Uj Magyar Színház nagyszerű szériadarabja az *Első* volt. Aszínházat zsúfolásig megtöltő közönség lelkesen, megértően fogadta a darabot, illetve a kítúnó együttes játékát.

Dayka Margit szerepét (Lidi) *Petur Ilka* játszotta. Előadásnődja meggyőző, játéka kifogástalan. Az előadás meglepetése *Isaszeghy Kornélia* volt, aki mindössze két futópróba után beugrászerűen játszotta *Bulla Elma* szerepét (Piroska) sok szívvel és egyéni tehetséggel. Az igen tehetséges, fiatal színésznőnek ebben az évadban ez már az ötödik beugrása volt. *Ladányi Ferenc* (a darab ren-



Jelenet „Az első”-ből: *Isaszeghy Kornélia* (Piroska) és *Bakos Gyula* (*Balogh István*) (Till Jelt.)

bizonyította alakító-készségének sokoldalúságát azzal, hogy most egy temperamentumos francia színésznő szerepében érdekesen pikáns és szórakoztató alakítást hozott. Ugyanezt mondhatjuk *Petur Ilkáról*, *Ladányi Ferencről* és *Bakos Gyuláról* is, akik a megnyitón elért drámai sikerüket ezen az előadáson vidámságukkal és humorukkal csak fokozták.

A színház következő ujdonsága a *Fekete Péter*. A címszerepet *Varga D. József*, a kiválóan tehetséges fiatal szalonkomikus játssza. Mellette *Sipos Ila*, *Maklárty Márta*, *Völcsy Rózi* és *Ladányi Ferenc* a főerősségei a darabnak. (t. t.)



Sipos Ila a „Boleró” *Cathrine*-jét játszotta

*Lajos*, *Surányi Ilona*, *Abrahám Antal* és *Gázdag József* mind tudásuk legjavát adták.

A társulat második nagy sikerét *Michel Durand Boleró* c. darabjával érte el. A darab női főszerepét a tehetséges és remek megjelenésű *Sipos Ila* játszotta, aki a sokrétű szerep minden árnyalatát hibátlanul oldotta meg. *Isaszeghy Kornélia* az „Első”-ből drámai szerepe után be-



*Isaszeghy Kornélia*, mint a „Boleró” *Niquette*-je

# IN FLAGRANTI

„Nehéz eset” címmel mutatják be



Margot Hielscher, a nemrég felfedezett tehetséges fiatal német színésznő az Ufa—Bavaria új filmjében detektívnot játszik, aki arra kap megbízást, hogy egy férj titokzatos útjait nyomozza ki. A férjet Ferdinand Marian alakítja.

# FILMKRITIKÁK

## *Titanic*

Nagy német  
filmdráma

Ismeretes, hogy a Titanic elnevezésű angol óceánjáró luxus hajó 1912 áprilisában Amerika felé haladtában első útján jéghegybe ütközött és elsüllyedt. Olyan sok pénzbe került ez a hajókolosszus, hogy a hajóstársaság, a White Star Line hitele megingott s részvényeinek árfolyama a tőzsdén zuhanni kezdett. A német film, amely a Titanic megrázó katasztrófáját most felelevenítette, erre a kiindulási pontra építi az epizódokból szőtt, de mégis drámai egységbe foglalt eseményt. A filmtörténet néhány jelenetet kivéve az óceánjárón játszódik. Burce Ismay, a hajóstársaság elnöke és a dúsgazdag Astor lord kerülnek az előtérbe, akik szíkratávíró útján az Óceán közepéről is elszánt küzdelmet folytatnak a londoni tőzsdén. Erőteljesen kihangsúlyozza a film, hogy a szörnyű katasztrófát Ismay elnök okozta, aki tőzsdei spekulációi érdekében a hajó parancsnokát fokozott menets sebesség elrendelésére, rekord-teljesítményre kényszerítette s ezzel idézte elő a jéghegybe ütközést. A filmnek az a része, amely a kavarodást, a pánikot mutatja be, ami a hajón a jéghegybe ütközéstől kezdve az órák múlva bekövetkező elsüllyedés pillanatáig keletkezett — az esüseteljesítménye a mai filmtechnikának. A rendező és az operatőr olyan bravúros munkát végzett, ami meghaladja a képzeletet. Ahogy az éjjeli órákban mulatozó utasok tudatára ébrednek a veszélynek, ahogy a feltámadó életöztön, a menekülési vágy úrrá lesz rajtuk és szinte tebelgyólvá, megvadulva törnek a mentőesónakok felé, olyan megrendítő jelenetek, amelyekhez hasonló filmen még nem láttunk. Jellegetes figurája a filmnek az üzérkedő Ismay elnök és az elszánt, kemény hazardjátékos, Astor lord alakja. Igen rokonszenves a hajó első tisztje, aki hiába figyelmezteti a közelkedő veszélyre a társaság elnökét és a hajó parancsnokát. Ezek mellett egy sereg érdekesen megrajzolt embertípus mozog a monumentálisnak nevezhető német filmben, amely minden néző számára komoly, felejthetetlen élményt jelent.

## *A bíboros levele*

Svéd történelmi  
film

*Richelieu bíboros korába vezet, de anélkül, hogy megbízható történelmi háttérrel festene. Hőse a kalandkereső svéd diák, Wiwallins, akit a bíboros egy fontos levéllel Gustav Adolf svéd királyhoz küld. A romantikus túlzásokkal összekuszált filmtörténel szerint ez a diák a viszonyltságok sorozatán megy keresztül, állandóan éleveszélybe kerül, de természetesen mindig megszabadul, míg végre eljut a királyi udvarba, ahol fejedelmi jutalmazásban részesül s ennek következtében a közönség meglegedésére szerelmi ügyei is rendbejönnek. A filmnek komoly értéke az elsőrendű színészi munka és a tónusos, tiszta, szép fényképezés.*

KALLAY ISTVÁN

## Bilicsi Tivadar szerepszemléje

A magyar közönség egyik főmulattatóját: Bilicsi Tivadart a vidám nyári Erzsébetvárosi Színházban kerestük fel, hogy — komoly beszélgetést folytassunk vele. A közönség szereti a művészeket a magánéletben is beskatulyázni; elhatározza, hogy a drámai hős a színpadon kívül savanyú és a komikus mint magánember is csak mókákon löri a fejét. Holott pl. sok tragikus színész civilben a legszórakoztatóbb ember, a komikusok pedig löblnyíre elmélyült, komoly egyéniségek. Bilicsi pedig egészen különleges eset. Egyrészt éppen olyan szellemes, tréfáskedvű ember, mint a színpadon, másrészt hallatlanul komolyan veszi a színházat.

— Állandóan kutatok, keresgélek, tanulmányozgatok... — számol be most is. — Régi vágyam változatlan: komoly feladatokra vágyom!

— De hiszen tavaly néhány igazán szép feladatban volt része! — vetjük közbe.

— Hiszen nem panaszkodhatom... — gondolkodik el. — Érdekes alak volt Tálma, szereltem az „Egy nap a világ” operáját is, aki tavaly filmben is megjelent, élő ember volt a „Péncz nem boldogul” inasa is, jól szórakoztam kedvenc szerepemben, a „Megálmodtalak” című filmben... De... — Még mindig van „de”?

— Van. Ez még mindig nem az, amit én szeretnék. Egyszer szeretnék pártai klasszikus komikus-szerephez jutni, mint pl. Csokonai Viléz Mihály „Ózveggy Karugóné” jának Kurucz nevű figurája... Vagy pedig olyan komoly, tragikomikus szerepre vágyom, mint Gerhardt Hauptmann nálunk nem játszott darabjának, a „Michael Kraumernek” (én Németországban láttam 39-ben) félszeg, kiesít nyomorék jésztője: Marabu. Ezt a darabot már évek óta ajánlgatom Vaszary Jánosnak, hogy vegye elő Csorlossal Werner Krauss szerepében és Muráival a női főszerepben.

— Mik a terveid a jövő évadra?

— Vaszarynak operás szerződése van velem, amivel élni kíván. Távlatbéli terveim nincsenek. Tény az, hogy előrelátólag szeptember közepéig jótesszük az Erdélyi operettel. Közben sokat lépek fel hadikórházakban, ami mindig nagy öröm a számomra. Jóleső érzés látni, ahogyan felderülnek a szomorú arcok és tudni, hogy ennek egy kicsit magam vagyok az okozója...

— Így nem is nagyon pihenhet — sajnálkozunk őszintén.



Testedzés két felvonás között a tűzoltólétrán



— Az Erzsébetvárosi és az Andrássy közt szeretnék egy kicsit a Balatonra menni, utónyáralásra. Addig szabad időmben itthon teniszszervelek. Persze nincs sok szabadidőm, mert most is filmezem, a Második kívánságversenyben és sokat rádiózom...

— Reméljük, azért komoly vágyai mellett jól érzi magát ebben a mostani komikusszerepében is?!

— Hoggya. Hiszen ez magamnak is mulatság és boldogság megnevelni az embereket. (—y)

Bilicsi se nagyon, de a színház kedvence egyáltalán nem szereti a fotoriportert

# K É P E S H Í R A D Ó



Péntek András és Bodnár Bertalan, a két tehetséges fiatal festő megkapta a kultuszminisztérium ösztöndíját

Weöres Sándor, a rendkívül talentumos, fiatal költő már a múlt évad elején megírta érdekes meséjátékát, amely különlegességében a francia drámai költészet szép darabjaival verseng. Címe: „Holtbéli esőnákas.” Előadását a Nemzeti új igazgatósága az évad elején tervezi.

Hegedűs Tibor, a Vig-színház igazgatója néhány napra beutazott Dormándra, ahol baráti környezetben tartótt néhány napot. Azonban Dormánd községnek, ennek a hegyesi falunak is van némi köze az évadhoz és a Vig-



Kibédi Klára fordította Koztzebe darabját, amit augusztus 22-én játszanak a rádióban



Rényi Mária  
sikerrel vizgázott a Színművészeti Kamarában



Kévési Mária

színházhoz, mert itt él az általuk felfedezett, kiváló, új darabíró, Reményik Zsigmond. A pihenést is arra használták, hogy az új évadban bemutatandó darabon elvégezzék az utolsó simításokat.

Viléz Csikós Jenő ezredes, a haditudósító század parancsnoka, a népszerű katonai érdekes könyv elé írt előszót. Az utolsó hal évszázad katonai leveleit viszik ebben a kötetben a külföldi olvasó elé. Felvonul itt Juliánus királytól, Hunyadi Jánosról kezdve Kossuth Lajosig és Bem Józsefíg a magyar történelem minden nevezetes alakja, akik a levélformával velezjáró bizalmas közlésekben adták ki lelkük

legbizalmasabb rejtekét. A kötet várhatóan nagy halált tesz az európai olvasókra.

A Hunnia posaréti műtermében megkezdtek a „Három galamb” című film forgatását, amelynek forgatókönyvét Malolesy Andor írta, Kádár Lehel, a mintegy tíz évvel ezelőtt elhunyt, kiváló író és hírlapíró meséje nyomán. A századforduló idejében lejátszódó történet három fiatal leány szerepét Kelemen Éva, Korlay Lili és Gyimesy Pálna játsszák. A férfi főszereplők Mihályi Ernő, Maklári

Zoltán, C. Turán Endre és a most felfedezett Pálos István. A film rendezője Bán Frigyes.



Ékes Sándor bácskai költőnek „Amíg föltámadunk” címmel jelent meg verskötet

Ambrózy Agoston, a kiváló fiatal író balatoni nyaralása alatt érdekes könyvet írt a tokaji borról, a Hegyalja vidékéről, az itt lezajló történelmi eseményekről. A könyv külföldi kiadónál jelenik meg még az ősszel.

Darvas József, a kiválóan tehetséges író, Ranódy Lászlóval együtt filmre írja Gárdonyi Géza egyik elbeszélését. Hat agglégény mondja el szerelmi csalódásának a történetét: tele filmbevitő fordulatokkal. Ranódy László, mint filmrendező, csak szakmabeli ellenőrzést gyakorol a készülő forgatókönyvön. Gárdonyi elbeszéléseiből egyébként több filmet készítenek ugyanannak a vállalatnak a keretében. Tatay Sándor író bevonásával.

Soós László főhadnagy, a kiváló fiatal író, katonáskodás közben sem lagadhatja meg írói természetét. Katonai élményeit, mivel a tüzéreknél katonáskodik, a tüzérek védőszenájéhez fordulva írja meg: „Borbála, segíts” címmel. Az érdekesnek ígérkező regény az őszi könyvpiacon jelenik meg előkelő kiadónál.

A rádió drámai osztályán a Szentistván előtt párnapos pihenésre mentek el a vezető tagok, Laurisin Lajos a Balatonnál üdül; Farkas Olga, a népszerű titkárnő a Felvidékre utazott; Cserés Miklós, a fiatal lektor pedig katonának vonult be. A drámai osztály azért pontosan elkészített műsor után tette meg ezt a rövid kirándulást is.

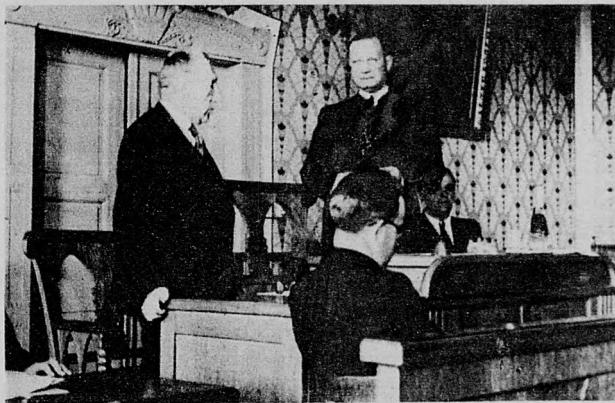
Bolváry Géza Bécsben rendezti Johann Strauss „Denezér” című operettjének filmváltozatát, amelynek az a különös ér-

Jelenet a Madách-filmből: Timár József, Szörényi Éva és Kovács Károly (Hunnia—Danez-film)

dekessége, hogy a filmlörténetet korszerűsítették s a cselekményt mai miliőbe helyezték. A főszerepeket Johannes Heesters, Marthe Harell, Willy Fritsch, Will Dohm és Hans Brausewetter játszzák.



A hősi halált halt Kormányzó-helyettes arcképe, amelyet nemes Hoffmann Géza festőművész az elmúlt héten adott át a Kormányzónak



Dr. Pálházy Endre Budafok új polgármestere leteszi az esküt dr. Medsgár Lajos főjegyző kezébe



## A Nemzeti Színház minőségi színház!

mondta Kovách Aladár, a Nemzeti Színház igazgatója

Augusztus 16-án délelőtt a Nemzeti Színház csarnokában Mester Miklós kultuszállamtitkár, a színészek, a meghívott szakmai közönség és a sajtó jelenlétében, Kiss Ferenc üdvözlő szavai után, a Bajzák, Szigligetiek, Paulay Edék és Ambrus Zoltánok örökébe lépő új igazgató a poszt felelősségteljeségének megfelelő, impozáns megnyitót tartott. Beszédében elsősorban azt hangsúlyozta, hogy a Nemzeti Színház nem vesz részt a bulvárszínházak tolongásában, — nagy örökségével versenyek felett álló minőségi színház. Feladata a legmagasabbrendű nemzetnevelés, kizár minden daloló pátoszt, minden stilusmerekedést, de ledobja magáról a „kötelező-olvasmány” nyűgét is s megnyílik az élő irodalom friss ihletése előtt. A Nemzeti szellemi újjáépítésének világos alapelveit színes és gazdag játékrendben, stílus tisztaságban, a kiérlelt játékokban, az összecsiszolt együttesben és a magyar nyelvnek, mint a színész hangszerének mindig művészibb megszólaltatásában jelölte meg. Leghatározottabban kijelentette, hogy affajta sikerre egyáltalában nem akar számítani az ország első színháza, amely a kasszában, a közönségben és az általános konjunktúrában szokott megnyilatkozni.

— *A dekadencia okai bensők és mélyenfekvők: az „üzem” betört a színház teremtő műhelyébe, szétvágta a belső kontaktusokat. A színész így csak óriási zökkenőkkel fejlődhet s a „mindenki mindenkivel pótolható” elv megzavarja énje alakulásában, egyrészt elnyomják, meg nem értik, megalázzák, félreállítják, másrészt a mesterséges futtatásban agyonhajszolják. Vállán a félreosztott szerepek kinjával gomolygó stíluseklekticizmusba kavarodik s az együttes megtartó ereje, a rendezői irányítás nélkül, a támadó kritika hajszájában, a közönség lelki részvéttelenségében és az író csendes bojkottjában — magára hagyott áldozatként áll... —* mondotta többek között. A Nemzeti Színház szellemi újjáépítése tehát ebből a legmélyebb alaphól, a színész, az író szellemi és anyagi védelméből fog kiindulni. Mivel ez a százados művészeti intézmény döntő szerepet játszott minden időkben a magyar dráma formálásában, — akként ma is hívja az írókat, hívja a falu, a kisváros és Budapest költőit. Epp ezért a dramaturgi karon kívül drámabíráló kritikai bizottságot hív meg évenként a magyar kritika mestereiből, akiknek kiléte munkája, s a bizottság száma titkos. Egyedülálló újdonságként létesítette Kovách Aladár az Írói Alapot amely azokat az abszolút becsű munkákat jutalmazza, amelyek ugyan színre kerültek, de mégsem hozták meg írójuknak azt az anyagi sikert, amely további munkásságukat biztosíthatná. De támogatja ebből az alaphól a fiatal, még színre nem került, de kétségtelen tehetségű írókat. Ez a „bukott” vagy „elő nem adott” darabokat pártoló alap Szigligeti Ede emléket örökíti meg a nevében.

A művészeti program után Kovách Aladár a szerződési és szociális elképzeléseiről beszélt. Végül mélyen-szántó szavakkal a színház színészgárdájához fordult és körvonalazta a magyar színészi hivatás velejáróit, amelyeket a mai nehéz idők szinte kötelezően előírnak.

Az igazgató szavait lelkesedéssel és elismeréssel fogadták a színház tagjai és a sajtó megjelent képviselői. Kiss Ferenc köszönőszavai után Mester Miklós államtitkár üdvözölte az új igazgatót és figyelmeztette a színház tagjait azokra a feladatokra, amelyeket a nemzet közönsége a dicső múltú Nemzeti Színház tagjaitól elvár.

## Újszerződések a Nemzetiben

**Vendégrendezők:** Heinrich George, Oláh Gusztáv, Nádasdy Kálmán, Tompa Miklós, Szóts István, Tüdös Klára. **Diszlettervező:** Varga Mátyás. **Színészek:** Dayka Margit, Szelezky Zita, Vaszary Piri, Turay Ida, Pápay Klára, Fábián Eszter, Fülöp Kató, Zala Karola, Török Erzsébet, Szilassy László, Toronyi Imre, Gárday Lajos, Bánhidly László, Kosztolányi Broniszláv, Bessenyi Ferenc, Szakács Miklós. **Allandó vendégek:** Mihályfi Béla, Görbe János. Természetesen még további szerződtetések is várhatók.

### Darabtervek az új évadra

Ebben az évben a történelmi fajú és népi Erdély legsúlyosabb emberi és magyar mondánivalóival vonul fel a Nemzeti színpadán. Az anyaországiak közül Bíbó Lajos egy darabbal, Csathó Kálmán kettővel. Herczeg hárommal szerepel, Ignác Rózsa első darabját, valamint Weöress Sándor mesejátékát is színre viszik. A klasszikus magyar drámairodalomból természetesen nem maradhat ki Katona József „Bánk bán”-ja, Madách „Az ember tragédiája” sem. Csiky Gergely meglehetősen ismeretlen darabját is színre viszik ísmét: érdekes szereposztást adnak a „Kaviár” című színművének. Csonkai Vitéz Mihálytól a „Karnyóné”-t adják elő, amely annyi sikert aratott az utóbbi években. Kisfaludy Károlyt a „Pártütők” képviseli a változatos műsoron. Jókai Mórnak pedig az „Aranyember”-ét adják elő. Gárdonyi Géza „Anuská”-ját, „Karácsonyi álom”-át és „Falusi verebek”-ét is felújítják.



Toldi és menyasszonya (Hámory Imre és Szondy Biri)



Anikó és Balázs hadnagy (Harczos Irén és Pákozdy Ferenc)

## NYÁRI BEMUTATÓ AZ ÚJ MAGYAR SZÍNHÁZBAN

A legszorgalmasabb pesti kőszínház megkezdte új évadját. Zitás Bertalan és Losonczy Dezső daljátékával, a „Toldi”-val.

A daljáték keretes meséje általában követi Toldi Miklós közismert és Arany János trilógiájában megénekelte történetét, csak a befejezésben tér el az eredetitől, mert Toldi és Piroska szerelme győzedelmeskedik. A mese fővonala érdekes, kedves epizódok színesítik, mint pl. Toldi György leányának és a fiatal Bencének a szerelme.

A daljáték a mese könnyedsége és a dalbetétek könnyű szárnyalása közben igazi írói alázattal szolgálja a magyar katonaszemélyt, amelyet a szerző Toldi alakjában lát inkarnálódni.

Losonczy Dezső, a daljáték zeneszerzője a sokszor slágerszerűen fülbemászó zeneszámaival a tőle megszokott tehetséggel szolgálta a daljáték írójának elképzeléseit.

A jól összeválogatott szereplőgárda élén Hámory Imre kitűnő hanganyagával és kifogástalan színészi alakításával a siker egyik legfontosabb oszlopa Szondy Biri Piroska festményszerűen szép és bájos alakját formálta megve ztegető, egyénien kedves játékaival. Harcos Irén (Anikó) Pákozdy Ferencel (Balázs hadnagy) karöltve a lírai humor képviselői. Meghatóan kedves

volt Halassy Mariska özvegy Toldi Lőrincné szerepében. Jól eltalálta az alakítást Pataky Miklós, aki Toldi György, a „rókalelkű”, szívtelen intrikust jelenítette meg. Pethes Ferenc a fiatal Bence alakjában fickandozta végig a darabot, az öreg Bence ragaszkodó, csupaszív szerepében Szemethy Endre aratott megérdemelt sikert. Földényi László közvetlen királya, Miskey József öreg országbírója, Vincze András Mikola-figurája, Varga József fegyverhordozója és Vargha Imre csárdásgazdája egytől-egyig hibátlan alakítások. A kisebb szerepekben Harasztossy Irén, Ruttkay Mária, Anday Béla, Besse Miklós és Pagonyi Nándor nevét említhetjük meg.

A táncbetét magántáncosai: Komáromi-Kacz Rózsi, Goda Margit és Szívér Imre kitűnő munkát végeztek.

Külön elismerés illeti ifj. Oláh Gusztávot, aki mint vendégrendező és főként mint díszlettervező gyönyörűen oldotta meg feladatát. Szépek, színészek Márk Tivadar jelmezei.

Az Új Magyar Színház évadnyitása a siker jegyében történt. Biztosra vesszük, hogy a nagyközönség szívesen fogadja az érdekes és szórakoztatóan mulattató, komoly művészi ambíciókkal és teljesítményekkel kiegészített daljátékot.

D. J.

Toldy megalázza az idegen bajnokot (Hámory Imre, Szondy Biri és Vincze András)



Toldi Lőrinczné és két fia (Hámory Imre, Pataky Miklós és Halassy Mariska)



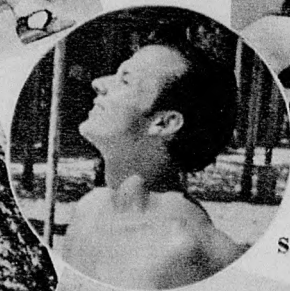
A Miso-ga-házaspár fényképezés közben



Pogány Margit mint óvatos napozó



Stolpa András, a napimádó



Vitéz Gozmány mint magasugró hajnok



## Siófoki képeslap

A Fővárosi Operettszínház művészei több ízben vendégszerepeltek Siófokon kitűnő tarkaműsoros estekkel. Velük együtt egész művészkülönítmény pihen ki az elmúlt évad fáradalmait Siófokon.

Kamilly Judit és Pelsőczy Irén párviadala a vízparton



Pálóczy László jóga-ülésben mesél



Dr. Erdélyi István, amikor éppen nem filmet gyárt



# A DÉLIBÁB RÁDIÓJO

(Műsor: augusztus 21-től 27-ig)

## ÉRDEMES MEGHALLGATNI (21-től 27-ig)

Hétfő 8.20: Mozart-est.

Kedd 7.00: Romantikus házasságok a világirodalomban (dr. Marék Antal előadása.)

7.45: A veszedelmes szomszéd-ság (Kötzbue vígjátéka).

Szerda 7.30: A romantikus költő: Vörösmarty Mihály

Csütörtök 5.25: Tábor István verseiből előad Ujlaky László.

8.10: Pygmalion (Bernard Shaw vígjátéka).

Péntek 5.30: Gigli és Zarah Leander filmdalokat énekel.

7.25: Turay Ida emlékkönyvéből.

Szombat 7.10: A „Toldi Miklós” c. dalljáték közvetítése az Új Magyar Színházból.

Vasárnap 7.00: Csöndes délután (Dramolett).

7.20: Grieg-est.

## MIT HALLUNK A JÖVŐ HÉTEN?

(Aug. 28-től szeptember 3-ig)

Hétfőn a német birodalmi rádió műsorából Schubert VII. szimfóniája kerül előadásra Furtwängler vezénylésével.

Kedden a Székesfevárosi Zenekar Operett-estjének közvetítése ígérkezik érdekes zenei csemegének.

Szerdán Apáthy Imre rendező ifj. Hegedűs Sándor „Színitanoda” című egyfelvonásosát.

Csütörtökön „A szférák zenéje” címmel zenés, verses összeállításunkat kapunk a csillagvi-

lágról. Szereplők: Makay Margit, Timár József, Toronyi Imre, Gorupp Adrien és Dévényi Gyuri.

Pénteken „Századok áhítata” címmel értékes új sorozatot kezd a rádió. Az első előadás közreműködik Szórényi Éva és a Budapesti Kamarakórus.

Szombaton György László olvassa fel „Fekete kecske” című elbeszélését. Liana Pasquali régi olasz muzsikát játszik hárfán.

Vasárnap Ambrózy Ágoston hangjátékát fogjuk hallani. Este Dohnányi Ernő zongorázik.

## BUDAPEST II. MŰSORA EGÉSZ HÉTEN:

Naponta délután 5.00-tól 5.30-ig és vasárnap reggel 8.30-tól 9 óráig hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

A KISÉRLETI ADÓ „GONDÚZÓ DERŰ” MŰSORA 415.5 m.:

Hétköznap egész héten 6.30—8.30 óráig, vasárnap 3—4-ig.

## BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon.

6.25: Ebresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák és szerb nyelven.

8.30: Zenekari muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: A rádió kamaragyüttese.

Tagjai: Gémes Irén, Páricsy Pál, Kocsis József, Kocsis László és Frank Lajos. 1.

Haydn: Capriccio; 2. Dohnányi: Gavotte és Musette;

3. Nováki László: Bölcsődal;

4. Sulyok Imre: Szerenád vonóshármasra; 5. Mikus Csák István: Scherzo.

10.40: Operagyöngyök.

11.40: Székelyvárad legendái.

Lévay Lajos dr. előadása a csikszeredei Mikóújvárról.

12.00: Harangszó. Fohász. Hlm-nusz.

Utána: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.

1. Akom Lajos: Szól már a banda, induló; 2. Suppé: Donna Juanita, nyitány; 3. Dostal: Spanyol vázlatok;

4. Armandola: Kairói szvit;

5. Ernst Fischer: a) Tánedaráb; b) Nocturne; 6. Niemann: Modern táncszvit; 7. Küster: Vizesés, bravúrfox.

Közben

12.40: Hírek.

## H É T F Ő

1.25: Időjelzés.

1.30: Honvédelmi üzennek.

2.00: Rigó Józsi elgányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.45: Délutáni muzsika.

3.55: Kertgazdaság és önkép-zőkör a székely ifiataloknál.

4.15: Magyar zeneszerzők fél-órása. Közreműködik Geszler György (zongora) és Országh Tivadar (hegedű). Zongorán kíséri vitéz Pongrácz István. 1.

Országh Tivadar: Paraszt-dalok; 2. Geszler György: Hódolat Liszt Ferencnek; 3.

Országh: Magyar táncok; 4. Geszler: Harangjáték; 5. Országh Tivadar: Borzó eszárdás.

4.45: Időjelzés. Hírek.

4.55: A mezőgazdasági termelők kötelező termény- és gyapjútárolása.

5.20: Emlékezés Máramaros és Ugoesa hősaira. Vitéz pávai Mátyás Sándor nyug. állományú altábornagy előadása. Közben hanglemezek.

5.40: Gerard Laboch olasz dalokat énekel, zongorán kíséri Aigner Pál.

6.00: A esodálatos jobbkez. Herényi Katalin előadása.

6.20: Kedvelt szalonzenekarok.

6.50: Hírek.

7.00: Solymosi Lajos együttese játszik.

7.30: A zsidókérdés Magyarországon. XXX. rész: A háború és a zsidóság. Bosnyák Zoltán, a Zsidókérdés-kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

7.35: Vöröss Sári és Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Rácz Béla elgányzenekara.

8.05: Hogy lesz a színészjelöltből művész? Hegedűs Tibor előadása.

8.20: Mozart-est. Az Operaház zenekarát vezényli Rajter Lajos. Közreműködik Gyurkovits Mária (ének) és Siki Béla (zongora). 1. Színigazgató — nyitány (K. 486.); 2. Esz-dur zongoraverseny (K. 271.) Siki; 3. Les petites riens, balettzene (K. 10.); 4. Exultate, jubilate. Motetta (szoprán-szólo zenekarral, K. 165., Gyurkovics); 5. D-dur szimfónia (K. 297., Párisi).

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Operettreszletek.

11.20: A modern zene kedvelőinek. Ravel: Zongoraverseny (zongora: Merguerita Long, a zenekart vezényli a szerző).

11.45: Hírek.

Délibáb

## BUDAPEST I.

- 8.00: Üzen az otthon.  
 8.25: Ébresztő. Torna.  
 6.45: Reggeli zene.  
 Közben  
 7.00: Hírek, Közlemények.  
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.  
 8.30: Roosz Emil szalonzenekara.  
 10.00: Hírek.  
 10.10: A rádiózenekar műsorából.  
 11.10: Rölk Marika és Tino Rossi filmdalokat énekel.  
 11.40: Külföldi híradó.  
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.  
 Utána: Művészlemez. 1. Beethoven: Egmont, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 2. Verdi: A végzet hatalma, ária a II. felvonásból (Dusolina Glannini); 3. Lotow: Márta, ária a III. felvonásból (Peter Andres); 4. Liszt: Mefisztó keringő (Lamoureux koncertzenekar, vezényel Albert Wolff); 5. Chopin: Intímító (Ninon Vallin); 6. Albeniz: Szeretném elfeledni hazug szemeidet (Gigli); 7. Debussy: Gyermekkuccsó szvit (zongora: Alfred Cortot); 8. Garsson: Pastoral-szvit (gő-

## K E D D

- tebörgi rádió zenekara, vezényel Eckerberg).  
 12.40: Hírek.  
 12.50: Folyamérők fúvószenekara.  
 1.25: Időjelzés.  
 1.30: Honvédeink üzennek.  
 2.00: Tabányi Mihály együttese.  
 2.30: Hírek.  
 2.45: Rendőrzezenekar.  
 4.00: Gyermekdélután. A szertét hatalmas. Irta Balázs László. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Gizi vezetésével.  
 4.30: Vivaldi: A tavasz (Augusteo-zenekar, vezényel Molinari).  
 4.45: Időjelzés, hírek.  
 4.55: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Batáry József (hegedű), vitéz Király Sándor (ének) és Varsányi László (zongora). Kísér vitéz Pongrácz István.  
 5.40: Korszerű székely kalács. Séta az Erdélyrészi Hangya Központ telepein. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.  
 6.00: Német hallgatóknak.

## 6.20: Daloló hónapok.

- 6.50: Hírek.  
 7.00: Romantikus házasságok az irodalomban. I. rész. Marék Antal dr. előadása.  
 7.20: Táncezene.  
 7.45: A veszedelmes szomszédság. Vigjáték egy felvonásban. Irta August Kotzebug. Fordította Kibédi Klára. Rendező Abonyi Tivadar. Személyek: Pips, szabómester — Bihary József; Lizi, gyámleánya — Somogyi Erzs; Madame Zephir, divatáruboltos — Vaszary Piri; Hollmann, fiatal gazdag kereskedő — Ungvári László; János, a szolgálja —  
 8.25: Könnyű zene — könnyű percek. Közreműködik Barabás Sári, Csongor István, Farkas Ilonka, Gyurkovics Mária, Laurisán Lajos, Marjay Erzsébet, Nagypál László, Siki Béla, Szabó Ilonka, Szabó Miklós, Holéczy együttes, a Budapesti Kamarakórus és a Földényi énekkar. A Budapesti Hangverszenekart vezényli Paul Tibor és a Rádiózenekart vezényli Bertha István és Fridl Frigyes.  
 9.40: Hírek.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Magyar nóták.  
 10.55: Hallhatatlan muzsika.  
 11.45: Hírek.

## BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon.  
 6.25: Ébresztő. Torna.  
 6.45: Reggeli zene.  
 Közben  
 7.00: Hírek, Közlemények.  
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.  
 8.30: Zenekari muzsika.  
 10.00: Hírek.  
 10.10: Szalonötös. 1. Kockert: Bál emléke; 2. Nováki László: Melódia; 3. Micheli: Gálans szerenád; 4. Ujvári József: Tangószerenád; 5. Kemény Ákos: A vidám kis kínai; 6. Hámori Béla: A gyors futam.  
 10.40: Egy óra könnyű zene.  
 11.40: Gyermeknevelés a háborúban. Szabados János előadása.  
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.  
 Utána: A Budapest honvéddr. zászlóalj zenekar.  
 Közben  
 12.40: Hírek.  
 1.25: Időjelzés.  
 1.30: Honvédeink üzennek.  
 2.00: Sovinszky László szalonzenekara.  
 2.30: Hírek.  
 2.50: Hírek.

## SZERDA

- 2.45: Mesterművek. 1. Mozart: Don Juan, nyitány (berlini állami opera zenekara, vez. Ludwig); 2. Vivaldi: a-moll verseny vonószekarra (amsterdami Concertgebouw-zenekar, vez. Mengelberg); 3. Beethoven: VII. szimfónia (A-dur, 92 mű, zenekar); 4. Brahms: Változatok Haydn egy témájára (56. mű, zenekar).  
 4.00: Attila Igazi area. Orsy Gábor előadása.  
 4.20: A rádiózenekar műsorából. 1. Lehár: Kínai balettszvit; 2. Eisemann Mihály: Három kis darab.  
 4.45: Időjelzés, hírek.  
 4.55: Se szó, se beszéd, muzsika.  
 5.25: Zsidókérdés Magyarországon. XXXI. rész: A világszidóság. Bosnyák Zoltán dr., a Zsidókérdéskutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.  
 5.40: Honvédek műsora.

## 6.40: Világpoltikai kérdések.

- vélemények.  
 6.50: Hírek.  
 7.00: Anyuka phenj, anyuka phenj. Kinizsi Andor csevegése.  
 7.15: Wagner: Siegfried rajnai útja (zenekar).  
 7.30: A romantikus költő: Vörösmarty Mihály. Összeállítja és bevezeti Sötér István. Közreműködik Uray Tivadar.  
 7.55: Hetvenöt éves a bécsi Operaház. Innocent Vlnze Ernő előadása hanglemezekkel. Rendező Böhm László.  
 8.50: Műteremsarok. Látogatás Szolnay Sándor kolozsvári festőművésznél.  
 9.00: Verbunkosok — palotások. Pongrácz Zoltán előadása. Közreműködik Bura Sándor cigányzenekara.  
 9.40: Hírek, löversenyeredmények.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Táncezene.  
 11.00: Muzsikál a mult.  
 11.45: Hírek.

**BUDAPEST I.**

- 6.00: Űzen az otthon.  
 6.25: Ébresztő. Torna.  
 6.45: Reggeli zene.  
 Közben  
 7.00: Hírek. Közlemények.  
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.  
 8.30: Séta operettországban.  
 10.00: Hírek.  
 10.10: Délfelőtti muzsika. I. rész: Északi országok zenéje; II. rész: Gyermekkórusok; III. rész: Baletzene.  
 11.40: Múzeumi séták. A váci városi múzeumot ismerteti Bán Márton.  
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.  
 Utána: Hlmezky szalonzenekar. 1. Riedl: Bureszky nyitány; 2. Fehér István: Bécsi hangok, keringő; 3. Benatzky: Egyveleg a Fehér ló című operettből; 4. Escobar: La trottola.  
 12.40: Hírek.  
 12.50: Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál.  
 1.25: Időjelzés.  
 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
 2.00: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Puget: XIV. Lajos, baletzene; 2. Ernst Fischer: Linzi torta, keringő; 3. Fridl János: Szép vagy hazám, rapszódia.

**BUDAPEST I.**

- 6.00: Űzen az otthon.  
 6.25: Ébresztő. Torna.  
 6.45: Reggeli zene.  
 Közben  
 7.00: Hírek. Közlemények.  
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.  
 8.30: A rádiózenekar műsorából.  
 10.00: Hírek.  
 10.10: Népszínműrészletek.  
 11.10: Weidinger Ede szalonzenekara.  
 11.40: A legfontosabb hozomány: az egészség. Csapodyné Mócsy Márta dr. orvosi előadása.  
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.  
 Utána: Szórakoztató dalok.  
 Közben  
 12.40: Hírek.  
 1.25: Időjelzés.  
 1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
 2.00: A Mária Terézia 1. honvédszolgálat fúvószenekara.  
 2.30: Hírek. Ártományhírek, piaci árak, életműszerárak.  
 2.50: Egy óra könnyű zene. 1. Áuber: Fekete domino, nyitány (rádiózenekar, vez. Vincze Ottó); 2. Járari István: Aranyhárfa (rádiózenekar, vez. Vincze Ottó); 3. Vincze Ottó: Csalódások, szvit (rádiózene-

**CSÜTÖRTÖK**

- 2.30: Hírek.  
 2.45: Diák hírek.  
 3.00: Művészlemez. 1. J. S. Bach: Brandenburgi koncert (Berlini Filharmónikusok, vez. Furtwängler); 2. Schumann: III. szimfónia (Esz-dur, 97. mű, Conservatoire zenekar, vezényel Coppola).  
 3.40: Mohács emlékezete. Bisztray Gyula előadása. Közművelődési előadásorozat.  
 4.00: Országos Postászenekar.  
 4.45: Időjelzés, hírek.  
 4.55: Magyar zeneszerzők félórása. A Székesfővárosi zenekar vezényli Ábrányi Emil. 1. Ábrányi Emil: Ábránd a Paolo és Francesca című operából; 2. Mihalovics Ödön: A sellő, szimfonikus költemény; 3. Ábrányi Emil: Közzene a Don Quiote című operából.  
 5.25: Tábor István verseiből előad Ujlaky László.  
 5.40: Magyar műdalok. Galgóczy Mária énekel zongorán kísérő Dobránszky Klára.  
 6.00: Német hallgatóinknak.  
 6.35: Táncoló billentyűk.  
 6.50: Hírek.  
 7.00: Az olasz tragédia. Irta: Paul Gentizon. I. rész.

- 7.20: A Rádiózenekart vezényli Várhelyi Antal. Közreműködik Farkas Ilonka.  
 8.10: Pygmalion. Vigjáték öt felvonásban. Irta: Bernard Shaw. Rádióelőadásra átdolgozta és rendezte Hegedűs Tibor. Személyek: Pygmalion, Eliza Doolittle — Muráti Lili; Alfred Doolittle, az apja — Csontos Gyula; Henry Higgins, nyelvtanár — Ajtay Andor; Higginsné, az anyja — Zala Karola; Pickering ezredes — Rajzsi Lajos; Eynsford Hillné — Harsányi Gizi; Clare, leánya — Majláth Mária; Freddy, fia — Szász Károly; Pearcené, Higgins házvezetőnője — Orsolya Erzsébet; Szobaleány — Philippi Irén; Ácsorgó úr — Mátrai József; Egy szárazsziklus hang — Lázár Tihamér.  
 9.40: Hírek.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Kinek a nótája — kinek a primása. Pertis Pali, Toki Horváth Gyula és Olah Kálmán cigányzenekara muzsikál.  
 11.00: Mesterművek — mesterekkel. 1. Liszt: Esz-dur zongoraverseny (zongora: Walter Gieseking); 2. Beethoven: VIII. szimfónia (93. mű, Bécsi Filharmónikusok, vez. Weingartner).  
 11.45: Hírek.

**PÉNTEK**

- kar, vez. a szerző); 4. Huszka: Erzsébet, nyitány; 5. Lehár: Frasquita — Kicsikém ne tovább (Sárdy János); 6. Zeller: A madarász — Rajna keringő (Osváth Júlia és a Laskó-együttes); 7. Delibes: A forrás, balettszvit (rádiózenekar, Fridl Frigyes); 8. Fucsik Gyula: Álomideálok keringő (rádiózenekar, vez. Fridl Frigyes).  
 3.50: Látogatás a hansági madárkertben. A közvetítést a Rábaközéből vezeti Budinszky Sándor.  
 4.15: Magyar zeneszerzők félórása. Magyar fúvós kamaragyüttes. Vezeti Kazacsay Tibor. 1. Rajter Lajos: Fúvósötös (Brunovszky József (fuvola), Párkányi Ferenc (oboa), Arató Géza (klarinét), Kovács Béla (kürt) és Hara László (fagot)); 2. Figedy Sándor: fúvósötös (Mágyori Béla dr., fuvola, Párkányi Ferenc, oboa, Arató Géza, klarinét, Kovács Béla, kürt és Hara László, fagot).  
 4.45: Időjelzés, hírek.  
 4.55: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.  
 5.25: Sportközlemények.

- 5.30: Gilgi és Zarah Leander filmdalokat énekel.  
 5.55: Az új olasz líra. Összeállította Ruzicska Pál. Közreműködik Tasnády Ilona.  
 6.20: Schumann: Fantáziarabok című szerzeményét előadja Rieger Tibor dr.  
 6.50: Hírek.  
 7.00: Polyamerők szalonzenekara. 1. Pécsi József: Minden reggel új örömmel, nyitány; 2. Gillet: Bál után; 3. Ruzinkó Nándor: Papirkatonák díszmenete; 4. Jóhann Strauss: Bécsi vér, keringő.  
 7.25: Turay Ida emlékkönyvből. Közreműködik Simor Erzsébet, Szemere Vera, Kovács Károly. A Rádiózenekart vezényli Rajter Lajos. Rendező Apáti Imre.  
 8.25: Magyar élet. Sinka István. Összeállította és bevezeti Gombos Gyula. Közreműködik Szilasi Gyula.  
 8.45: Európa dalol. Noiret Irén énekel, kísérő Roósz Emil együttese. Az összekötőszöveget írta és elmondja Orsy Gábor.  
 9.40: Hírek.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Táncezené.  
 10.50: Dobnányi: d-moll szimfónia (operabázi zenekart vezényli a szerző).  
 10.45: Hírek.

*Délifelh*

BUDAPEST I.

- 6.00: Ézen az otthon.  
 6.25: Fbresszű, Otton.  
 6.45: Reggeli zene.  
 Közben  
 7.00: Hírek. Közlemények.  
 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.  
 8.30: Rixner-, Ernst Fischer- és Künneke-művelből.  
 10.00: Hírek.  
 10.10: A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Bálint József (gordonka), Hunyadi János (ének), Sallay József (ének) és Nagyné Varju Irma (zongora). Zongorán kísér Földes László.  
 11.10: Csajkovszkij-művek.  
 11.40: Szülők iskolája. A sportoló gyermek. Réhely Oszkár előadása.  
 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.  
 Utána: Rácz Bercl cigányzenekara muzsikál.  
 12.40: Hírek.  
 12.50: Roósz Emil szalonzenekara.  
 1.25: Időjelzés.  
 1.30: Honvédeink üzennek.  
 2.00: Gáspár József táncegyüttese.

SZOMBAT

- 2.30: Hírek.  
 2.45: Egy óra könnyű zene.  
 3.45: A polgárság válsága az ókorban. Váczy Péter dr. egyetemi tanár előadása.  
 4.10: Magyar zeneszerzők félórása. Közreműködik Nagy Olivér kamarazenekara. 1. Szervánszky Endre: Divertimento; 2. Nováki László: Románc; 3. Járdányi Pál: Szimfonia.  
 4.55: Dalok szárnyán. Várady Magda és Miklósi András énekel, kísér Horváth Jenő együttese.  
 5.15: Róma 1944-ben. Mihály László előadása.  
 5.35: Debussy: Tánce.  
 5.40: Hangképek innen-onnan.  
 6.05: Német hallgatók nak.  
 6.40: Külügy tájékoztató.  
 6.50: Hírek.  
 7.00: A honvédelmi minisztérium Légtalmai Csoportfőnökségének közleménye.  
 7.10: Toldi Miklós. Közvetítés az Új Magyar Színházról. Daljáték három felvonásban elő- és utójátékkal. A hagyományok alapján írta Zitás Bertalan.

- Zenét szerzette Losonczy Dezső. Rendező ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Nagy Lajos, magyar király — Földényi László; özv. Toldi Lőrincné — Halassy Mariska; György, fia — Pataky Miklós; Miklós, fia — Hámory Imre; Anikó, György leánya — Harczos Irén; Rozgonyi Pál, ország-bíró — Miskey József; Piroska leánya — Szondy Biri; Kerek Balázs, udvari hadnagy — Pákozdy Ferenc; Öreg Bence, béresgazda — Szemethy Endre; Kis Bence, a fia — Pethes Ferenc; Mikola, idegen bajnok — Vincze András; Prokop, fegyverhordozója — Varga József; Csárdásgazda — Vargha Imre; Csománé, főzõasszony — Ruttkay Mária; Panni, kis szolgáló — Harasztosy Irén; Erzsi — Dobay Bella; Jutka — Lengyel Irén; Zsuzsi — Varga Piroska; Csopaki Ábris — Anday Béla; I. csatlós — Besse Miklós; II. csatlós — Pagonyi János; I. apród — Sz. Jákó Elvira; II. apród — L. Zánky Hedvig; I. Bajdöntő — Losonczy Zoltán; II. Bajdöntő — Lantos István.  
 9.40: Hírek, löversenyeredmények.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Ki mit szeret?  
 11.45: Hírek.

BUDAPEST I.

- 7.00: Fohász. Szózat. Reggeli zene.  
 Közben  
 7.30: Őszinte beszéd.  
 8.00: Szókratizáló muzsika. I. rész: Mozart-művek; II. rész: Operarészlet.  
 Közben  
 8.50: Hírek.  
 10—10.55: Református Istentisztelet a Kálvin-téri templomból.  
 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus szíve templomból.  
 12.15: Az Operaház zenekarának műsorából.  
 Közben  
 1.00: Orbók Attila esevegése.  
 1.45: Időjelzés, hírek.  
 2.00: I. rész: Művészlemezek. 1. Alain: Daloljatok az Urnak, egyházi ének (orgona: Commentte); 2. Grainer: Hozsánna, dal (Caruso); 3. Brahms: Királynő vagy (Emmi Leisner); 4. Liszt: Mefisztó keringő (zongora: Anda Géza); 5. Weingartner: Szerelmi üdvözet (Heinrich Schlusnus); 6. Debussy: Menüett (gordonka: Pablo Casals); 7. Deák Bárdos György feldolg.: Borsodi bokréta (Vox Humana énekkar, vez. Sümegh Miklós); 8. Haydn: Magyar rondó II. rész: Géczy Barnabás zenekarának műsorából; 8. Haydn: Magyar rondó; 9. Müller—

VASÁRNAP

- Melborn: Fantázia Godard-műveire; 10. Bolzoni: Menüett; 11. Funk: Gítárszerenád; 12. Baynes: Destinée, keringő; 13. Ketscher: Monika, tangó; 14. Häringer: Jókedvben, bravurfox.  
 3.00: Időszera gazdasági tanácsadó.  
 3.45: A Székesfővárosi zenekar hangversenyének közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Johann Strauss-est. Vezényel Csilléry Béla. (1944 augusztus 26-1 adás hangfelvétele.)  
 4.55: Időjelzés, hírek.  
 5.00: Magyar nóták. Hajdu Anna és Cselényi József énekel. Kíséri Toki Horváth Gyula cigányzenekara.  
 5.45: Két stílus között. Középkor és renaissance. Villon. Összeállítja és bevezeti Rátkai László. Közreműködik Lehotay Arpad.  
 6.10: Hanglemezajdonságok.  
 6.50: Hírek.  
 7.00: Csüdes délután. Dramatizált. Írta Bárány Tamás. Rendező Ajtay Andor. Személyek: Mária — Fényes Alice; Zoltán — vitéz Benkő Gyula.  
 7.20: Grleg-est. A Rádiózenekart vezényli Bertha István.

- Közreműködik Clementis Klára (zongora) és Tóth Valéria (ének). 1. Szimfónikus tánc. 2. Dalok (Tóth Valéria); 3. a-moll zongoraverseny (Clementis Klára).  
 8.20: Indul a labdarúgóbajnokság. Beszél Puhár István és Legényel József dr.  
 8.45: Száz szál piros róza... Részletek Fries Károly operettjéből. Az összekötőszöveget írta és rendezi Kiszely Gyula. Elmondja Szemere Vera. Személyek: Anna — Szilvassy Margit; Lontay — Solth György; Ágnes — Farkas Ilonka; István — Palotás Imre; Lola — Fejes Teri; Gábor — Veszely Pál; Ilke — Szepesi-Stowasser Irén; Huber — Kertész Dezső. Közreműködik a Földényi énekegyüttes, a Budapesti Hangversenyzenekart vezényli ifj. Stephanides Károly.  
 9.40: Hírek, sport- és löversenyeredmények.  
 10.10: Hírek német nyelven.  
 10.20: Mindenből egy keveset. Közreműködik Roósz Emil szalonzenekara, Bura Sándor cigányzenekara, Légierők zenekara, vezényel Dorozsai Károly, Rádiózenekar Vincze Ottó vezényletével, Ország Tivadar, Laczkovich János dr., a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza dr. vezetésével.  
 11.45: Hírek.



REGÉNY. — IRTA: MADOS GYÖRGY

(5.)

A tanító szeme zöldessárga fénnel csillogott s ez a különös csillogás bevilágította a pergamentszínű arcát.

— Ilyen városban, mint ez a drága fészek is, gonoszak, alattomosak, kárörvendők az emberek, — vezette be ravasz logikával az elkövetkező mondatot, — de ráadásul irigyek is. Irigylik azt, akit maguknál boldogabbnak hisznek. De én például más nézeten vagyok. Én soha nem irigyeltem magát, mert tudtam, hogy nem boldogabb nálam.

Az asszony felrettent.

— Nem értem. Miből gondolja ezt?

Pál ellegyintett maga előtt.

— Ó, kedves... asszonyom, az emberi természet törvénye és a dolgok logikája ezt mutatja. Hihetetlen, hogy valaki ilyen csodálatos hang, ilyen kincs birtokában, csak így, szürkén, szomorúan, remény nélkül, álmok és ambíciók nélkül sorvassza össze a lelkét. Ha pedig álmok és ambíciók kínozzák, akkor egy ilyen kis városban, elzárva az érvényesülés lehetőségétől, csak boldogtalan lehet.

Koltayné összébbhúzta magán a bundát, mert az egész teste végigdidergett. Nem szólt, pedig most kínozza a szótlanság. Ez a szörnyű ember vakító tükröt tartott elé, melyben a lelke feldúlt barázdáit látta.

Pál szólt meg. Olyan hangon beszélt, mint akinek nagy belső hit fűti szavait.

— Emlékezzék rá asszonyom, amikor még ott, az én kis odúmban, a harmónium mellett, naivan bár, de szent lelkesedéssel kijelentettem, hogy a maga hangja és énekművészete előtt hódolni fog ez a város. Nagy dolognak tűnt fel akkor előttem ez. De most azt állítom, hogy hódolni fog az egész világ. Magától függ, hogy itt omlik-e össze az élete ebben az áporodott kis fészekben, vagy mint egy gazdag diadém felszikkrazik a világ előtt.

Koltayné szeme kigyulladt, mint sötétben a macskáé. Sorsok, pályák, csillagok fénytettek fel előtte. Ha ránézett Pál Józsefre, a rút arcát, torz alakját nem vette most észre. Magasabbnak látta magánál és többnek itt minden más embernél. Szavainak értelme egyre jobban megvilágosodott előtte és egyre gyújtóbb tüzét érezte.

— Én... Józsi, igazat adok magának. Dehát el sem tudom képzelni, hogy én csak így elmenjek innen, kiszaladjak a világba... mert én, — mondta tétován, — igen, én szeretem, nem hagyhatom az uramat.

Pál nyomban rá kimondta az ellenérvet.

— Asszonyom, tudja meg, hogy a vérbeli művész, a géniusz számára nincs család, nincs hivatás, nincs más szerelem, csak az, amelyet önmaga iránt és a művészete iránt érez.

Koltayné alig figyelt reá. Az ő számára már nem keltek érvek. Őt meggyőzte két esztendő alatt a szíve lázadozása. Ezek a pillanatok pedig most úgy sodorták a vágyait, álmait, a képzetét, mint levelet a forgószél.

— Dehát, hogyan gondolja megoldhatónak az én életem problémáját? — kérdezte leplezetlen kíváncsisággal.

Pál szortinósan, kitervezett-lassan, majdnem monoton hangon beszélt.

— Emlékezzék, asszonyom, hogy két évvel ezelőtt ezt is mondtam: kár magáért, kár a hangjáért és a szépségéért. De ugyanakkor, amikor ezt mondtam, volt egy ötletem is, amely a maga szorgalma és bátorsága folytán pompásan bevált. Most is van egy ötletem. De ez már nem is ötlet, hanem kiépített, határozott terv. Ehhez szintén a maga bátorságára és hitére van szükség. Nagy dologról van szó. Ha hinni tud önmagában, egy csapásra a világ leghíresebb szoprán-énekesnője lehet.

Koltayné idegesen babrálta a táskáját, szólni akart, de csak félszavakat mondott. Felnézett a homályos égre, melyen már kibukkantak a csillagok, aztán a lucskos földre hullott pillantása. Agyán többször átvillant az a gondolat, hogy ebben az emberben most is olyan határtalan sze-



relem lobog ő iránta, hogy két év óta minden percét, óráját, napját, éjszakáját ez a lázadó szerelem zaklatja fel. Minden ötlete, terve, álma azt a célt szolgálja, hogy őt valamiképpen magához láncolja. Ez a felismerés lehűtötte egy pillanatra, de amikor újra a jövő, a művészi karrier, az élet napfénye csillant képzelete elé, ismét elvesztette nyugalmit. Az az állapot volt már ez, amikor szövetkezni tudott volna az ördöggel is.

— Csak beszéljen, Józsi, érdekel minden szava, elvégre ezt nem tagadhatom el, de most már a tervét szeretném hallani. — pihegte eipalástolhatóan érdeklődéssel s közben bundája ujjából maga elé villantotta fehér csuklóját és a karkötő-órájára pillantott.

Pál hidegen, kimérten, a jól átgondolt terv nyugalmit demonstráló hangon beszélt.

— Én már elintéztem mindent. Csak az van hátra, hogy maga elutazzék Berlinbe. Egy próbaéneklést fog tartani ott a Zeneakadémia hangversenytermében. Meghallgatják Párizs, London, New-York legelőkelőbb impresszáriói, ott lesz a párizsi Nagy-Opera igazgatója, megjelennek az akadémiák, konzervatóriumok híres professzorai, művészek, zenei notabilitások, akik ugyanolyan elragadtatással hódolnak majd a hangja és énekművészetének előtt, mint két évvel ezelőtt ez a kis város.

Koltayné a férfi szavainak csillogásától úgy elkáprázott, hogy amikor az első fürkésző gondolat kritikájával kereste azoknak az értelmét, szinte megdöbben.

— Fantasztikus lehetőségekről beszél maga Józsi. Ugy beszél, mint aki biztos a dolgában — kockáztatta meg akarata ellenére ezt a nagyon halvány kételkedést, de bosszankodott már azon is, hogy kételkedni tud, mert ő már csak hinni akart, bízón, vakon, mindenben, ami az ő művészi álmainak megvalósulását jelentheti. Éppen ezért, hogy még ezt a halvány kételyt is eloszlassa, tovább faggatta Pált.

— Nyugtasson meg, Józsi. Árulja el, mondja meg, mikor intézte ezt így el. ? Hogyan, milyen összeköttetésekkel? Mert én nem értem, nem... Hiszen olyan káprázatos dolgok ezek, hogy megakad a fantáziám.

Visszaérkeztek a villanegyed parkjához. A jácminbokrok mellett megálltak, szemben egymással. Pál erős, kemény tekintete belemeredt az asszony szemébe.

— Aki hisz és hittel beszél, annak hinni tudnak — mondta a gondolat szuggesztív erejét éreztetve. — Az emberekkel csak beszélni kell tudni. Az ostobával éppen úgy, mint a szellemóriással. Mindegyikkel a maga nyelvén. Csak az nem boldogul, aki bezárkózik önmagába és nem mutatja meg az erejét. Hogy még tisztábban lássa a helyzetet, elmondok mást is. Én két hónappal ezelőtt lemondtam az állásomról, mert nincs szükségem rá és elköltözöm ebből a városból. Most Pesten lakom. Alig nyolc napja annak, hogy itt tartózkodom, de holnap reggel ismét visszamegyek. Tehát ha maga el fog utazni Berlinbe, még azt sem mondhatják ebben a rothadt fészekben, hogy Koltayné megszökött Pál Józseffel... Most pedig lsten önnel, asszonyom, két héten belül megkapja a táviratomat.

Koltayné remegve nyújtotta a kezét. Pál mélyen ráhajolt és megsókolta. Aztán még várt. Az asszony elszántan felszegette a fejét.

— Határozta meg, Józsi. Még ma tudtára adom az uramnak, hogy megyek. Holnap már készülök, az útra. — Fejét megbiccentette és besietett a parkba.

Pál abba az utcába fordult be, mely a Fő-tér felé vezet, de az első házat még nem hagyta el, amikor hirtelen megállt és visszapillantott.

Koltay Róbert ekkor lépett be a villa vasrácsos kapuján. Pál József szemében a bosszú kénköves lángja fellobogott. Arcán, a ráncok közt, ott dermedezett valami a sírásó szörnyű nyugalmból, de a hiéna vadságából is, mellyel a sír nyugalmit felbolygatja.

— Meglátjuk, Koltay Róbert, hogy ki fog győzni. Lesz még Gál Vilma az én feleségem — csikorogtak fogai közt a bosszú üllőjén keményre kalapált szavak és iszonyú mosoly torzult arcára, mikor nekivágott a sötét utcának.

(Folytatjuk.)

## Nőkről a nőknek

írja: Hattyasy Katalin

### A fehér kabát

még sokáig aktuális lesz, legalábbis az időjósok szerint. A későn beköszöntött nyár, ha hű marad a hagyományokhoz, beleszőkik az őszebe.

Az egyik belvárosi szalon specialitása a „Négy évszak” nevű majdnem fehér, világosszürke kabát, amely éppen olyan elegáns kiegészítője a nyári empriméruháznak, mint amilyen praktikus — belegombolható héléssel — koratavasszal vagy koraősszel s ugyancsak használható vastagabb héléssel felpremezye télen is. Az idei télen ismét divatosak lesznek ugyanis a világos, bőhátú szővelkabátok, kékróka, ezüstróka, vagy egyéb gallérral.

A pesti szalonok jórészt teljesen önállóan, saját terveik szerint dolgoznak, csupán néhány nagy német divatháznak az anyagát nézik át s ezeknek pár modelljét veszik át, mint idegen tollal saját kollekcióikba. A német divatregulának megfelelően ezek a modellek szigorúan egyméter nyolevan anyagból készülnek, de mégis oly raffinált fazonú egyikük-másikuk, hogy nem tűnik fel még a leggyakorlottabb szemnek sem, hogy itt, ennek a modellinek a megtervezésénél holmi spórolási szempontok játszódtak közre. Az egészen sima, egyenes, szoknyaváji ruhák urallják az őszi kollekciót, nemesak a német szalonokban, hanem nálunk is. A szűk szoknyákon, akár szövethől, akár selyemből vannak, mindig van egy-egy széles masni, himzés, vagy festés, az anyagtakarékoság „álcázására”.

Kék-fehér esikozású jersey-ruha, kényelmes blúzzal, sütétkék kabáttal. „Haus der Mode” modell.





Egészen sima, könnyű szövetruha elütő színű esikozással

## ŐSZRE

a fantasztikus kombinációk egész sorát vontatják fel a divatszalonok, a rajzokon, a részint már elkészített modelleken és a néhez fáradsággal, magánutazásokkal egybekötve megszerzett külföldi modelljeiken. Talán a háború diktálja a különböző színek kombinációját, talán az alakítások szükségessége, mindenesetre fiatalosan hatnak, néha furesán is, mert eddig össze nem illőnek bélyegzett színeket is sokszor párosítanak. Feketét barnával előszeretettel mutatnak a német szalonok, de láttunk a Belvárosban rozsdavöröset ibolyallával, rózsaszínt az obligát zöld helyett középkékkel, vöröskáposzta színű citromsárgával is. Ezenkívül divatosak a páros anyagok, azaz amiből az egyik sima, a másik ugyanilyen színű alapon mintás. Ötletesek a szövetemprínék is, néha sima anyagokkal kombinálják őket,

Egyszerű vonalú, délutáni ruha két díszítéssel

néha egészen más, elütő színű anyaggal. A ruhák fazonja őszre kilencvenkilenc százalékban teljesen egyszerű, dísznélkülien sima. Délutáni ruha majdnem kizárólag csak megrendelésre készül. Sok az alakítás. Az igen divatos csipkeanyagokból is egyszerű, kihajtott, elől gombolós, glókniszoknyás vagy simaszoknyás modellek készülnek, mégpedig — a pesti ízlést megcáfolóan — nem fekete, hanem sokszor színes kombinéval.

A Németországból érkezett őszi kosztümtervek eltérnek a klasszikus fazontól. Akad a kosztümkabátok között szögletes kivágású is szép számmal, ezeknek egyelőre még szokatlan, nagy kivágásában fehér, vagy színes csipkefodor van, mely lehet a blúzonn, de lehet csak betét is. Az egyik nagy német divatház szögletes kivágást favorizál az őszi és a téli ruhákon is. Ennek a szalonnak a ruhái simák, szükszoknyájúak s a délutáni modelljei gyöngyözöttek.

Az őszi és téli kalapok a szokottnál is kisebbek. Olyan forma a legdivatosabb, mely szorosan simul a fejre. A fátyol, ez a dekoratív, szép dísz most is divatos marad.





Egy hibás asszony. Megértést kér tőlem, pedig — saját bevallása szerint — hosszú éveken át nem volt megértő jó nővel szemben. Elfelejtette, hogy esküvel fogadta: hűséges segítőtársa lesz. Nem volt az, nem vett le a válláról sem gondot, sem munkát. Ez a magyarázata a férfi elhidegülésének. A házasságban nem lehet mindig csak elfogadni, adni is kell és ma már elmúlt az elfartott asszonyok ideje. A maga módja szerint minden asszony részt vesz az életért folytatott küzdelemben. Aki ezt elmulasztja, elveszti az életet. Második hibája az volt, hogy kérő szavak helyett — ismét önvallomása szerint — közönséges szavakkal támadt rá veléltársára. Ezzel játszotta el végképpen ura becsülését. Hiszen a férfi most lélekben közelebb állt a másikhoz, az igazán szerető szívű teremteshez, természetes hát, hogy támadásnak érezte asszonyom sértettségét. Ne gondolja, hogy mentem őket — nem. Mert a szomorújátéknak van háromjükon kívül egy ártatlan szereplője is. Harmójukat mindenképpen lehet valamért károztatni, asszonyomat a megértés hiányáért, a leányt, mert más férjét engedte közel magához s a férjet, mert nem tudott erélyesebben rendet teremteni a házatáján. De a negyediket, a szegény kis gyermeket semmi vád nem érheti. Öt

nézzék, s a gyermek kedvéért próbálják menteni a menthető. Ha a leány olyan jó-érzésű, mint amilyenek asszonyom látja, talán a kicsi kedvéért visszadep s visszafordítja a férfi szívét is. De, ha ez megtörténik, okuljon a szomorú napokból s minden erejével igyekezzék jövétenni eddigi mulasztásait. Ez a kötelessége a gyermek érdekében is.

Tanulj! Örülök, hogy hasznát vette tanácsainnak. A kéredezett könyv jó vezető, ha ez megtörténik, olvasson minél többet szótár segítségével s írja ki az addig ismeretlen szavakat. Naponként könnyen megtanulhat ilyen módon 30—40 szót és szébséget szerez. De az volna a legfontosabb, hogy a nyelvet tudó ismerőssel beszélni is próbáljon, mert csak a gyakorlat adja meg a biztonságot. Jól esik, hogy sok, léha leány között komolyan dolgozó és tudni-vágó is jelentkezik. Szeretettel üdvözlöm s mindenkor örömmel válaszolok kérdéseire.

**Holya.** Azt a jellegét is választhatta volna; a könyv útja, mert hiszen azt kérdezi, hogyan lesz könyv választott témájából. Először is úgy, hogy leül és megírja. Ehhez nem kell engedély, mindenki megírhatja azt, ami szívét, ragyát foglalkoztatja. Ha aztán alaposan átjavígtatta a kéziratot s már úgy érzi, nem tudná jobban, szebben megírni, akkor elviszi egy kiadóhoz. Mennyi idő alatt lehet megírni? Erre senki sem adhat feleletet. Teljesen az író munkatempójától, idejétől, szokásaitól függ. Van, aki két hónap alatt megír egy regényt, van, aki évekig javígtatja, simígtatja, mielőtt bárkinek megmutatná. Nem jósolhatom meg, melyik fajtahoz tartozik majd. De jó könyvet írhat így is, úgy is. A kiadók aztán elolvastatják a kéziratot s ha jó, ki is adják, nyomdával, szedéssel nem lesz gondja. Ugy-e, milyen egyszerűnek látszik ez? Va-

lójában azonban nem is oly egyszerű, mert hiszen az író egész lelkét beleadja a fekete betűkbe és sok vívódással születik az írás. Egy gyakorlati tanácsot mégis adhatok: ha kézzel írni regényét, így kiadóhoz nem viheti. Géppel kell írni, vagy leírni s csak a papiros egyik oldalára, mert szedésre csakis így alkalmas. Sok szerencsét!

**Elhibázott élet.** Remélhetőleg nem okoz csalódást válasszon később érkezése, s addigra kiderül kissé szomorú élete. Az a tudósítás nem végleges jelentés, lehet tévedés is s szívből kívánom, hogy az legyen. De, ha valóságga volna, amittől fél, nyugodjék bele Isten akaratába. Magát nem hibáztatnia semmiért. Jó volt, türelmes volt és szenvedett abban az időben is, mikor más asszonyt tenyerén hordoz a jó érzésű család. Tulajdonképpen ott kezdődött a baj, hogy nem ismerte eléggé sem férjét, sem a férfi életkörülményeit, s ha már szülei — akarata ellenére — adták férjhez, legalább meg kellett volna nézniük, milyen életbe engedik el leányukat. Levele minden sorból kísir az igazság s van olyan része is, ami egyenesen a mai kor nagy betegségéhez, az „egyke” átkos csapásához szolgált szomorú adalékot. Érzésem szerint nem tartozik semmivel. Meggyötörték, kiüldözték, még gyermeke kedvéért sem irgalmaztak; — egymáshoz való volt az egész társaság. Ha azonban jó szíve ennek ellenére is megbocsátott, örüljön ennek a szelid érzésnek, de ne nőtesse önváddá. Isten és emberek előtt ártatlan s ehhez képest viselje magát.

**Szeretef.** Állítom: tudja, mit kell tennie. Kétszínű s ráadásul haszonleső emberrel ne töltsé idejét, ne engedje, hogy egyre heljebb hizelegje magát a szívébe. Isten természetes akadályt állított kettőjük közé: hivatkozzék erre s adja ki az útját minél előbb, nehogy élete végéig sirjon miatta.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jellegét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.



IRTA: ROZGONYI IVÁN

Jakab Franciska lehányta a szemét. Lila égbolt lerült reá, amelyen az ablakkereszt feketén gyászoló vonala lánccolt egy darabig, egyre elmosódva. A lezárt szemű öregasszony tudta, hogy ez a látóidegek játéka és mulatságosnak találta, amint összehúzott homlokkal figyelle magát, hogy ennyi elevenség van még benne. Nagyon öreg volt. Az öregasszonyok szeretik nézni az égbe, a levegőbe, vagy a semmibe. Bizonyára látnak ott valamit, vagy pedig azt képzelhetik, hogy látnak, hiszen ez az egyetlen szórakozás maradt a számukra. Krisztályos fénygel esett a szürke égből a monoton zúgású eső. Nagyon tisztának vagy talán nyugodtnak érezte magát belülről és éppen ezért komolyan esodálkozott, hogy elgyötört lestében még ennyi erő van a játéka. Figyelle az eső hangját is. Mennyi játék van ebben a különös dobogó, suhogó hangban. Ez az élet, ez az állandó játék, gondolta. A szíve is dobogott, játszott, képzelete utólrta a játékos világot. Mindentől

messze, — fönt a penzió ötödik emeleti kis szobájában, így elszórakozgatott és szinte mondhatni: — vígan volt. Soha nem nézett ki az ablakon. Magasan élt a város háztetői fölött és nem bánlotta, hogy élete mélyen a lent nyugvó emberek élete alatt lüszódik. Fent élt az ötödik emeleten és egyre fennebb és magasabbra emelte elérhetetlen öregsege

Ezen a délutánon csak az unokája jutott eszébe. Többször is. Aztán ő sem és elaludt a karosszékben. Elaludta a zúgó eső, olyan sokáig hallgatott reá.

Nemsokára fölébredt, mert gyöngye volt szegénynek a szíve. Megint az unokájára gondolt, aki vastag puha papíron értesítette, hogy megházasodott. Az unokája szeme olyan volt, mint az apjáé, Franciska legkedvesebb fiáé. A szempár visszarémlett a szürke égből öregesen elbámult, fénytelenül sárgult szemeibe. Az eső esett és Jakab Franciska visszaemlékezett mindenre. Az emlékezés őszülő fejekben már nem idéz föl bonyolult problémákat, nem viszi újra harcba elmúlt események ellen, elmúlt emberek ellen a lelkiismerete, csak lóg a hervadó életet körülömlő levegőben, mint a szürke esőfelhők és szelid harmattal permelez a lélekre. A kínzó kérdések csak járadt megszokásból jelentkeznek és felelet nélkül feloldódnak az egyszerű gondolatokban. Benne is majdnem világosan és határozottan felöllött a kérdés. Mért haltak meg sorra előtte a fiai, a leányai, a többi unokái? De még jókor elmosolygott. Tapasztalt, finom jülei felfogták a lány eső játékos hangját és böles szíve arra készítette, hogy mosolygjon.

Fekete gyöngyöket vett elő, tompán esillogókat és puhán fénylő bársonyt tett a nyakára. Sötét szelvények suhogtak rajta és az emberek megfordultak kedvesen szomorú, megfört atakja után. Ment az esőben, nagy ernyő alatt, az unokájához.

Szél himbálta a szürke eget és a lócsák tükrében az öregasszony képét. Aztán esapkodni kezdte a levegőt és megpörgelte a víz főlésereit.

## Gondúzó szórakozás

Rendkívül olesó és értékes olvasnivalót kívánunk olvasóinknak nyújtani, amikor felhívjuk figyelmüket néhány kiváló regényíró művére.

**M. Katona Ilona: AZ UTOLSÓ BULCS,** érdekfeszítő és izgalmas történelmi regény a régi magyarok idejéből. Díszes félvászonkötésben. Ára . . . . . P 16.—

**Axel Munthe: SAN MICHELE REGÉNYE.** Lebilincselően izgalmas regény. Egy oryos emlékiratai. Díszes félvászonkötésben. Ára P 20.—

**H. Rider Haggard: A SÁRGA ISTEN.** Regény a vademberek hiszékenységéről. A regényben páratlan izgalmas kalandok sorozatát éli át az olvasó. Díszes színes kartonkötésben. Ára . . . . . P 3.20

Megrendelhetők a Forrás könyvesboltjában, Budapest, VII, Dohány-utca 12. szám. Postai megrendelés esetén kérjük a mű ellenértékét postafaltványon beküldeni és bármilyen kötetet bérmentve szállít a kiadóhivatatal.

Franciska bemenekült egy öblös, sötét templomba. A Krisztus lábánál imbolyogtak a gyertyalángok. Ment előre az ollárig és fejének hatalmas láncoló árnyéka kísért a falakon. Tömjénzsgot érzett és az eső hangját az ablakokon. Három posztóruhás ember ravatalt állított a padok közt. Minden sötét volt és magán viselle az elmúlás megszállottságának fekete díszreit. De Franciskában nem húnyt ki mégsem az öreg szív izgatottsága, tudta, hogy nagy játékok folytak körülötte, vidáman. A komor templom nem allatta el benne az élet szépségének játékos zsongását. Gyertyalángba bámult és a kavargó, hirtelző fény megszokta a képzeletét. Kevés látnivalóval vette körül az élet, de az öregembereket ezer út vezeti át a tárgyakon, virágokon, felhőkön, asztallerítőkön, gyertyalángon vissza a multhoz. Sokat veszlenek el, sok erő, de valami gyermeki szabadság és felelőtlenség üvegporhárként védi fellobbanó utolsó, gyöngye lángjaikat. A templom sötétjében, elgyöngyölt testében, szíve felé szívárgott az elesüggedt öregség nyugodt, vidámságra hajló tisztá derűje. Ünnepeles érzés volt.

Azán ment tovább az unokájához, mert alábbhagyott az eső. A templom előtt elbollott, elesett egy ráncosarcú szegény asszony. Nagy fekete, partra vetődött halként feküdt egy szennyes tócsa szélén. Franciska örült, hogy jól segíthette.

— Menjen be a templomba és adjon hátát, hogy nem történt baja — mondta és mosolygott, nem a másik öregasszonyra, hanem saját-magának. Ez a mosoly bekeretezte szép, fénytelen szeméit, amelyek mindig megértően és irónikus pillantással szemléltek a világot. A szemek kifejezték egész lényét, azt is, aki valaha volt, és így voltaképpen nekik köszönhette, hogy még mindig viselhette az életet és az öregemberek fölösleges terhekkel megrakott sorsát. Ez a mosoly értelmet adott a fekete setymeknek, fekete gyöngyöknek és élő, éllel teli játéka, mindent besugárzó fénye volt ezeken az elmúlás halotti ceremóniájához szükséges kellékeknek. Ez a mosoly ült az arcán, mikor megkérdezte az unokája szobalányát, hogy a nagyságos úr és a nagyságos asszony otthon van-e. Jakab Franciska keresi őket. A lánykori nevét használta.

— Ninesenek idehaza. Elutaztak, elmentek. Nem tudom hová — mondta a szobalány bizalmatlanul, mikor hosszú szünet után újra előkerült a kivilógított lakásból. Ez a pár perc Franciskának is szünet volt, az unokája utáni vágyódását hírnökként magával vitte szobalány és ő egyedül maradt, ziháló lélekzettel a lépcsők telején. Várt. Azán a beesukódó ajtón megegyeszer a belső szobák fényébe mosolygott és elment. Lelagádtak magukat.

Ment a hosszú utcákon. Egyáltalán nem kellett szietnie, nem hajította a szomorúság. Nem hajította semmi, se szándék, se kötelesség, se öröm, csak haladt előre, mint a hulló falevelek,

## ZSIROS, FÉNYES BŐRŰEK „HELACIT”-től szépiúlnak SZAKÜZLETEKBE N!

amiket a szél sem fúj, a föld felé. Az élet apó játékaiban lett örömet, mint a falevelek hullongása, nem sietett már semmiben, hogy át lépje, átugorja megelőzze az elmúlás éveit. Franciska a maga idejében akart a küszöb-re lépni.

Megint elérte a templomhoz. Bement, lepihenni egy kicsit a padban. Nem volt ott senki, a három posztóruhás is elment. Csak a ravatal volt ott. A másik öregasszony, aki elesett, lehet, hogy megjíedte tőle és rég elmehe-tett ő is. Igazán egyedül volt, nyugodtan pihen-helett. Nyugodtan meg is pihent. Megint a gyertyákat nézte. Karesú jehér testük volt és égtek. Minden nagyon tetszett neki. A ruhájából ázólt szag áradt és bekölnizte a templom

### Adjunk könyvet nyáron is az ifjúság kezébe!

A Forrás remek kiállítású, szórakoztató ifjúsági könyveiből felsorolunk néhányat:

Kovács Ferenc: ÖTKENYERES TRÉZSI ÉS EGYEB MÉSÉK. Díszes félvászonkötésben. Ára . . . . . P 8.60

Mándy Iván: ENYEDI DIÁK. Bábajos diák-történet. Díszes félvászonkötésben. Ára P 12.—

K. Szabó Ida: KATA ÉRETTSEGIJE. A leányifjúság kedvenc könyve. Ára . P 6.—

Orbán Dezső: AZ EZÜSTFLOTTA KINCSE. Izgalmasan érdekes regény. Ára . P 6.—

Megrendelhetők a Forrás könyvesboltjában, Budapest, VII. Dohány-utca 12. szám. Postai megrendelés esetén kérjük a mű ellenértékét postautalványon beküldeni és bármilyen kü-tetel bérmentve szállít a kiadóhivatal.

sötét félúrnnyékait. Talán csak annyi élet volt benne, ahogy ott üldögélt, amennyi a templom mozgó, vonogló homályában, amely fölötté áll-dogált. Mikor kipihente magát, fölkelte és megint kiment a szabadba.

Az unokája már nem jutott észébe, hiszen csak játékkal tell meg ez az esős délután, a képzelete, a tárgyak, az emberek és az eső hullongó, keringő, szürke játékaival.

De az eső elállott, vége volt a délutánnak, Jakab Franciska nagy, nagy álmosságot érzett. Iggykezelt hazafelé, hogy a maga idejében elallasson. A kőcokák közt, a tócsák fodrai közt rejtett fények szaladtak. Jakab Franciska vágyozott, hogy meg ne botolják bennük és el ne essék, ahogy a többi öregasszonyok szoktak.

# BORSODY

rádióservice lakásán is javít.

V., Pozsonyi-út 10. Telefon: 112-780

Déliháb

# az olvasó rovata



## HONVEDEINK LEVELET KÉRNEK A MAGYAR LÁNYOKTÓL:

- A Tp. L. 597-ről:  
Dóra Boldizsár hv.
- A Tp. C. 269-ről:  
Báez Béla hv.
- A Tp. V. 289-ről:  
Nehéz Lajos szkv.
- A Tp. K. 228-ről:  
Bíró Lajos örv., Koszó Imre honv.
- A Tp. K. 641-ről:  
Fülöp György hv., Papp Antal hv., Kerekes István hv., Adami András hv.
- A Tp. V. 787-ről:  
Soós János szkv., Ács Imre szkv., Szőlősi Imre tiz., Szabó István örv., Bedő József örv., Szilágyi János hv., Balla Imre hv., Górszás Lajos hv., Harsa József hv., Ferenczi Sándor hv.
- A Tp. F. 702-ről:  
Gaut Andor tiz., Szeman Pál tart. hv., Balácsi Lajos hv., Karóczy Sándor hv.
- A Tp. V. 526-ről:  
Bereczki István hv., Szarka Gyula hv., Sági Gyula hv., Kun János hv., Gergény Mihály hv.
- A Tp. M. 638-ről:  
Iván József szkv., Szekeres Mihály hv., Szeles Lajos szkv., Németh Sándor hv., Polácsok József tiz., Száva Mihály hv., Nagy József tiz., Gresnyik János hv., Mátyik Mihály hv., Balog Ferenc hv., Bukovics Gábor hv., Mervenezki Ferenc szkv., Pál István hv.
- A Tp. V. 615-ről:  
Plószka János, karp. örv., Parkas Mihály tiz., Tibor Sándor kt. örv., Nagy Ferenc tiz.
- A Tp. V. 707-ről:  
Sipos Imre szk., Csillag Lajos hv., Horváth András hv., Hugyecz János hv.
- A Tp. A. 266-ről:  
Stefkó István örv., Varga József hv., Kókusz István hv., Zlatos Nándor hv., Múha József hv., Bartus Mihály hv.

- A Tp. H. 155-ről:  
Koesis Károly hv., Zsoldos Károly hv., Mezey János hv., Horváth József hv.
- A Tp. Z. 758-ről:  
Szabó László hv., B. Try Sándor hv., Czinege István hv., Möré László hv., Jankovics János hv., Plank Antal hv., Marjan Ambrus hv., Harsa András örv., Molnár János hv., Szifártó Gyula hv.
- A Tp. M. 393-ről:  
Posztpeleg Ferenc hv., Balla Sándor hv., Kovács János hv., Simon György hv., Kvasznicsák Károly hv., Borbély Béla hv., Veres Sándor hv., Gellért Ferenc hv.
- A Tp. K. 641-ről:  
Takács Péter szkv., Kozsba Imre tiz., Máthé Jenő tiz., Hucker József hv., Usorba Vilmos örv., Puskás Gyula hv., Femesvári Balázs hv., Piputs Balint hv., Megyeri Sándor tiz.
- A Tp. F. 967-ről:  
Bihari György tiz. szkv., Szilágyi Péter Pál tiz., Snopper Antal tiz., Szűcs Gábor karp. tiz., Bokor János tiz.
- A Tp. P. 411-ről:  
Potcarszky Béla szkv., Büdi Barna tiz., Kozma Barna tiz., Bíger Ferenc örv., Ambrus Sándor hv., Fehér Dániel hv.
- A Tp. K. 301-ről:  
Varga Sándor, Imre János szkv., Kozzka János tiz., Tugyi Imre örv., és Sági Dömötör szkv., és Kovács József és Gyófi Sándor tiz.
- A Tp. D. 602-ről:  
Nagy Sándor szkv., Jakory Ármán hv., Vicsorsán Béla örv., örv.
- A Tp. C. 494-ről:  
Erdősi Imre tiz., Szecsei László J. hv., Kereszmi Antal hv., Kállmár Béni hv., Pályi Lajos hv., Gyuricza Mihály hv., Ketemen Miklós hv..
- A Tp. V. 690-ről:  
Heim Alajos hv., Csesák Ferenc hv., Maudur László hv., Széidl Nándor hv.
- A Tp. H. 506-ről:  
Vitéz Nagy Balázs karp. tiz., Prepuk Mihály hv., Nagy Zsigmond hv.

## A SZERKESZTŐSÉG ÜZENI

Be nem kéri kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételokat vissza nem küldünk, meg nem őrünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbelvagy beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk. Művészek és közéleti szereplők lakeimét, telefonszámát nem közölhetjük. Magánéletüket érintő kérdésekre nem válaszolunk.

K. K. Géza, Büköspalota. Írását nem közölhetjük. Erőltetett. — Erdemes-e? Nem nagyon. — Liliom, Rossz vers. — Várady Edit, D. E. beküldött írásai érdekesek. Ha bűnájuk megfeleltetne, közölhetők lennének. — Szilágyi Irén, Olvasson sokat, tanuljon, akkor egyszer majd jó verseket fog írni. — Budapest 33. Sablonos versek. — Sz. Gabriella, Gyengék. — Várom kezdetelegesek. — Bujdosó Gyula, Kedves, de nem

közölhető. — H. Lipót, Budafok. Nem értjük ugyan az okot, de kérését továbbítottuk. — Forray Ottó, Kedves levelet köszönjük. Versei sajnos még nem utik meg a mértékét. — 121-es, Bizony ez is rossz.

Felölős szerkesztő: BIBÓ LAJOS Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS  
Felölős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadótulajdonos: Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.,  
Budapest, VII., Dohány-utca 12.

# Nevezzünk

## Tartós ruha

— Nem tudnál ajánlani egy jó szabót?

— Dehogynem. Nézd meg az én ruhámat. Már három éve hordom és az az érzésem, hogy egészen addig fog tartani, míg ki nem fizetem.



## Jóbarátok

— Mit szólsz az új kalapomhoz?

— Oh, nekem ez a fazon már az elmúlt évben is nagyon tetszett.

## Kitűnő ember

— Nagyszerű ember ez a Roeska doktor. Idősebb emberektől sohasem kér a gyógyításért honoráriumot.

— Oly sok a pénze?

— Dehogy, arra számít, hogy majd az örökösök megfizetik mindent.

## Büntetés

**Bíró:** Maga két éve egy órát lopott a villamoson. Kapott büntetést érte?

**Vádlott:** Igen súlyosat! Azt hittem, hogy az óra aranyból van s ki derült, hogy csak dublé.



## Okos lány

— Mondja Julis, miért nem adott maga friss vizet az aranyhalaknak?

— Minek, nagyságos asszony, hiszen még a régút sem itták ki.

## Vendéglőben

— Pineér, ennek a ráknak csak egy ollója van.

— Oh, kérem, ez egy igen vad rák volt, míg élt. Állandóan harcolt társainál. Biztosan ott vesztette el másik ollóját.

— Rendben van. Ezt vigye vissza és hozza el nekem a győzlest.

## Válopér



— Szóval ön el akar válni a feleségétől?

— Igen.

— És miért akar elválni?

— Mert egy évvel ezelőtt feleségül vettem.

# KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Nemrég elhunyt kitűnő frónk. 12. Baljóslatú. 13. Azonos mássalhangzók. 15. Metánnal rokon gáz. 16. I-vel a végén; női becenév. 17. Azonos a 13. vízszintessel. 18. Az amerikai polgárháború egyik generálisa volt. 20. Jegyzet, ékezet híján. 22. Halál idegen nyelven. 23. Dísz. 25. Ibi betűi keverve. 26. Zebulon becézve. 27. Festékanyag. 28. Vissza: rövid szórmével bélelt kabát. 29. Az Atlanti Fél tervezője (megfordítva). 30. O. I. Z. 32. ...-in, kocsonyás anyag. 33. O. E. T. 34. Ferde irányú. 36. Zenei műszó. 37. Z. R. 38. Dumatorkolati kikötőbe való. 40. A. Y. 41. Női becenév. 42. Francia újság. 44. Visegrádi romvár.

Függőleges sorok: 1. Kíváncsi figyelés. 2. Francia bélyegeken látható betűrövidítés. 3. Tő, idegen nyelven. 4. Férfi becenév, felesleges ékezzettel. 5. Két szó: 1. Júniusi. 2. Dal. 6. Amerikai. 7. Hatórrag. 8. Z. E. I. L. 9. Igen gyakran használt rövidítés. 10. Egymást követő betűk a teljes ABC-ben.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		12								
13	14		15				16			17
18		19		20		21			22	
23		24		25				26		
27						28				
29				30	31			32		
33			34				35		36	
37			38					39		40
		41				42			43	
44										

11. Arany János rókaelekű versalakja. 14. Dísznövény. 17. Virág és női név. 19. Második és utolsó betűje kettőzve: India legjelesebb történelírója. 21. Relatív ellentéte. 22. Csavar. 24. Női hang. 26. Zúg Ikerszava. 31. Troja. 34. Elektromos rezgés. 35. Tejtermék. 38. Torbágy ikerközsége. 39. I. R. R. 41. Azonos mássalhangzók. 43. Mássalhangzó, kiejtve.

## MEGFEJTÉSEK

A múlt számban között keresztrejtvény kulcsmegfejtése: Vízszintes: 1. Üzen az otthon, 32. Kaffka Margit. Függőleges: 4. Nobel Alfréd. 24. Okarina.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 6 pengő, félévre 11 P 80 fill. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 50 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 2 1-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mely-nyomása, Budapest. (Felelős vezető: Molnár József)

*Pattanások  
és  
bőrtisztálanságok  
ellen*



**PITRALON**

Kapható 50 és 100 grammos üvegekben

KÉSZITI: M. ODOLMŰVEK R.T. BUDAPEST X.